

30331

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ జనవరి నెల 24 తేది మంగళవారము { No. 235.
నంపుటము. ౮ } దుర్గతి నామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧ } సంచిక. ౨౩౫

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రైస్ మెషిన్ రి ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి.

బ్లాక్ స్టోను సూనెయంత్రములు

ఒక న్ధలము నుండి మరియొక న్ధలమునకు సులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చునట్టి అవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, సెకండు

తంతివిలాసము, ఎంజిను మరదాను

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండుకో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినియరులు

[(1806)

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పిలను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయమగును. నులభ వెల 0-10-0 అణాలు

మోహానిత్రైలము

సీసా 1-3 0-12-0.

తామరత్రైలము

దబ్బి 1-3 0-6-0

పండ్ల పొడి

దబ్బి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

మిత్రమండలి గ్రంథములు - గుంటూరు.

ఈ నాల్గింటిని కొను వారికి ౧౨ అణాలకే యిచ్చెదము. చందాదారులై నియమితముగ మా పుస్తకముల దీసుకొనగోరువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

(3336)

కొలపల కృష్ణసోమయాజి, యం. పి. యల్. టి.

(3081) “కత్తికట్టలు”

పెద్దకత్తిగల్లి గజము పొడుగు గలవి. సొగసైనవి. 1-3 రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీ ఖర్చులేలే. వలయువారు అర్హతతో ఒకరూపాయి

అదాపు సంపాదన. బి. వెంకటేశ్వర్లు అందుకొ కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు.

పెద్దాపురం, (గోదావరి జిల్లా)

కె.వి.కాక్ అడ్రెసు: “ఇంద్రప్రస్థము” పెద్దాపురం.

మౌలికపుష్కరం తాంభూట్ల గారధ్యక్షత వహించిరి. (శ్రీయుక్త బులుసు రామకృష్ణగారును, దేవులపల్లి వెంకటరామకృష్ణ ప్రసాద్ కాశ్మీరీగారును, కంభంపాటి సాంబయ్యగారును ముగిసినట్లు ప్రకటించి తాంభూట్ల గారు రాత్రింబగళ్లు నితావరముల నిరసించియున్నను అప్పుడే తేమున కెట్లు సేవజేసినదియు, తద్వారా భరతమూర్తికు ఋణము సెట్లు తీర్చుకొనినదియు సవిస్తరముగా నువన్యసించిరి. గ్రామస్థులందరును, నడరు కీతానామకాశ్మీరీగారు ముగిసిపోలితి విషయమై ప్రత్యేకముగా రేపల్లె కెట్లు సేవజేసినదియు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని నడరువారి సందేశానుసారము ప్రవర్తింప నిశ్చయించుచున్నారు. ఉపన్యాసకలు శిక్షకుల నియంతుడుగుటకు హెచ్చరించిరి.

జాబులు

స్వదేశీ మునిపాఠశాలసంఘము

జమాఖర్చు

ఖర్చు - 1300 రాటుములకయం చార్జీలు 2991-13-1, ప్రతిదాది క్రయం 1910-1-9, ఏడుకుకూలి 276-1-0, వదుకు కూలి 786-14-7, శిశుపోత, బట్టసేత 56-15-0, భోజనంరైలు వాయిరాఖర్చు 460-11-10, ఆద్యాన్యలు 89-5-0, బాకీలు 128-11-0, బండపాడుకలు 91-0-0, జీతములు 191-10-10, చిల్లాఖర్చులు 191-15-10, పోస్టేజి 34-5-0, నిల్వమొత్తం 788-10-4. మొత్తము 7818-4-3.

జమ: - చెన్నైపురిలో వసూలైన రుదాలు 22-0-0-0 స్వరాజ్యనిధిసంధి విశాఖము 9000-0-0, గూ. రామచంద్ర రావుగారి ఆద్యాన్య 12-0-0-3, రాటుముల అమ్మకము వల్ల జమ 2-0-0-0, మొత్తము 22000-3-3.

(సం.) యస్. ఓ. మేడం వెంకయ్య

(సం.) గరికపాటి వెంకన్న

(సం.) గూడూరి రామచంద్రరావు

పన్ను లియ్యకుండుట.

ఈనెల 7 తేదీని బెజవాడలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యగ్రామ సభవారు ఈ సందర్భము సగూర్పు శిస్తులు చెల్లింపకుండు విషయమై ఆయాజిల్లాల పరిధిలోని కనకంబి ఆయాజిల్లాసంఘములు నూచింపవలసిందిగా తీర్మానము చేసినట్లున్నది. కాన పన్నులివిషయమై ఆలోచించుటకు ఈ నెల 30-న తేదీన నెల్లూరులో జిల్లాకలెక్టరున్న, ఇంకా యితర విధముల సర్దార పన్నుల చెల్లించువారున్న, సభచేయుదురు. ఆదినిమే జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసామాన్యసభకుడ జరుగును. గనుక అందరు తప్పక రావలసిందిగా కోరుచున్నాము.

(సం) ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య

(జిల్లాకార్యగ్రామసంఘాధ్యక్షులు)

(సం) తిక్కనరపు రామిరెడ్డి

(జిల్లాకార్యగ్రామ సంఘ కార్యదర్శి)

వ.రా: - కరణం మునుసములు త్వరలో రాజీనామా నియోగి గోరుచున్నాము.

శాంతి సైన్యము

అడవలదివి: 23-02-91 తేదీన యీ గ్రామములో బహిరంగసభ జరిగింది. "శాంతి సైన్యము" సెలకొల్పడమైనది. 02 గురు ప్రస్తుతము సైనికులుగా చేరిరి. శ్రీ మత యల్లాప్రగడ అంక రాజుగారిని దళనాయకునిగా నెన్నుకోవడ మైనది.

కోమరవోలు: 23-02-91 తేదీన సభ జరిగి శాంతి సైన్యమును సెలకొల్పడ మైనది. 02 గురు శాంతిసైనికులుగా చేరిరి. శ్రీ మత యల్లాప్రగడ వెంకటసుబ్బయ్యగారు దళ నాయకుడు.

కూనకపూడి: 23-02-91 తేదీన యీ గ్రామపురవాసు లు అమితోత్సాహముచూపి శ్రీ గాంధీమహాత్మునిపటము జయ జయధ్వనులతో ఊరేగించి తదుపరి బ్రహ్మశ్రీ దుగ్గిరావు పున్న య్యగారి యాధిపత్యముక్రింద సభజరిపిరి. సుమారు 400 మంది చుట్టుప్రక్కల గ్రామీయుల నుండిచ్చి శ్రీ ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణుని జన్మస్థానమున సభకవచిరి. ధూళిపూడి జాతీయపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు బ్రహ్మశ్రీ బ్రహ్మాంధం నరసింహంగారు మాడుగుంటల కాలము గంభీరోపన్యాసము చేసి చాల కాలమునుండి గాననిద్రలో నున్న యీ పురవాసులను మేలు కొలిపిరి. 24 మంది శాంతి సైనికులుగా చేరిరి.

శాంతి సేన

ఆంధ్రదేశమున, పన్ను లియ్యకూడ దనియు, ఆయా జిల్లాలపరిధిలో బట్టి జిల్లాసంఘములవారు యోచించి ఆయా జిల్లాలలో నీతీర్మానము చేసికొనవచ్చు నని రాష్ట్రసంఘము వారు అధికార మిచ్చియుండిరి. మొట్టమొదట, గుంటూరుజిల్లా సంఘము పొన్నూరులోకలసి కొన్ని ప్రదేశములు మినహాయించి ప్రభుత్వమువారికి పన్ను లియ్యకూడదని తీర్మానించినందున, పన్ను లియ్యకపోవుట సులభముకాని ముకసారి పనిప్రారంభించినందున ఆపాతముగ నట్లునిలిచియుండుటయు తృప్తికరము. మధ్యవిడుమట అధిమాధము. అయితే సాంతముగ నిర్వహించు గాన సాధనము కాంతిము వహించి ప్రజలు ప్రసరించవలెను. ఈపద్ధతి నవలంబింపబూనిన ప్రతిగ్రామమువారును ముందు శాంతి

పన్ను ల చెల్లింప కుండుట

ప్రజాభిప్రాయము నీవశ్యాత్మక మేనియు పాటింపక యధావిధి తన నిరంకుశాధికారమును చలాయించు నిష్పంధవిధానమును ఆనులనం దుంచిరి. శాంతి సైన్యముల గూర్చుట సేరముగ సంచబడినది. అందువలన నుత్తర హిందూస్థానమునందు అసహాయవాదుల దృఢనిశ్చయ మతిత్వతరముగ పరిక్షుకుం డేబడినది. సార్వజనిక శాసనతీర్మానము నవలంబింప ప్రభుత్వమువారే వాచులకు ప్రోత్సాహ మొసంగిరి. దక్షిణాపధమునందో యల్లా గామ. ప్రభుత్వమువారు సార్వజనిక శాసన తీర్మానమున కవకాశమును గలిగిపరైరి. అచ్చటచ్చట కొందలు కృత్తులు మూత్రమే నిర్బంధింపబడుటచే నయ్యది సాధ్యము గాకుండినది. గుంటూరు నాయకులు ను, తదితర భాగములందలి యాయకులును శాసనతీర్మానము ననుసరించికి దేవలయు నని బ్రహ్మపురమునందు జరిగిన యాంధ్రరాష్ట్రీయసభయం దుండియు సతికతాహలముతోడ ముందంజవైచుచుండిరి. ఆంధ్ర నాయకులును, జాతీయపక్షీసభ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును వీరిని స్వరాజ్యతీర్మానమున కకసమయిన ముఖ్యాంగమును నేలంప నవకాశ మొసంగరైరి. విూదు గాంధీమహాత్ముడు సార్వ జనిక శాసనతీర్మానమున కుత్సాహించుటకై బాల్దోలి నాడి యాడు తాలూకాలను సంస్థానముగావించి, తా నచ్చట ప్రభుత్వమువారితోడ పోరాటమునకు గొడగుననియు అప్పుడు మిగిలిన రాష్ట్రములవారు తమ సైన్యముల నన్నా వాము గావించుకొనవలసివదియే కాని యెంతమాత్రము శాసన తీర్మానమునందు పోరాదనియు చెప్పియుండెను. అందు వలన నాంధ్రులు సమయమునకై వేదియుండి తమ యాద్యము నునువశాంతి జేసికొనవలసి వచ్చెనది. జాతీయ మహాసభకు పూర్వమే మొదలెడవలసిన యాకార్యము బొంబాయి నగరము నందు కనపించిన దౌర్జన్యమువలన నాగినది. తరువాత జాతీయ మహాసభయందు శాసనతీర్మానము నమలు నందు జెల్లుట కర్తవ్య వచ్చినది. అయినను గాంధీ బాల్దోలియందు దయ్యది తాను స్వయముగ నడుపక పూర్వ మే ప్రారంభమునందు గాని జనుగగూడ జని నొక్క చెప్పయండెను. జనవరి మొదటివారమున జరిగిన కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము శాసన తీర్మానము నమలునందుంచుట 02 వ తాత్కాలికము నాపుడలజేయవలసి నదిగా నుత్తరువు చేసినది. అందులకు కారణము బహుజనులకు గోచరము కాకుండినది. నాయకులసమావేశ సూచనలే దానికి కారణమని యటపిమ్మట జరిగిన వ్యవహారములు బోధించినది. గాంధీమహాత్ముడు, అహమ్మదాబాదునందాంధ్రులతో ప్రశ్నో కముగ ముచ్చటించినపుడు జరిగిన ఉత్తప్రశ్నోత్తరములందు, పన్నులకెల్లింపకుండు విషయమును వెలిబుచ్చిన యభిప్రాయ మార్పుల సుత్సాహవంతుల జేసినది. అదివశే జనవరి 20 వ తాత్కాలికము పన్నులనిశుకుడని తీర్మానించిన యాంధ్రరాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహకసభ్యులువారు జనవరి 2-న తాత్కాలిక రాష్ట్రీయ సంఘసమావేశము గావించిరి. అచ్చట తీవ్రకాననాత్మికమణము నమలులో జెల్లుబిషయమై తీవ్రముగ చర్చ జరిగినది ఆయుధ

సేన" సెలకొల్పవలెను. రాత్రింబగళ్లు యీసేన గ్రామమును కాపాడుచుండవలెను. శాంతి సైనికులు చేయవలసిన కార్యములు.

(1) పన్ను లియ్యకుండినప్పుడు, ఆ సైని జప్తుచేయుదురు. అట్టితరుణములో యేవిధమైన దౌర్జన్యమురాకుండ చూడవలెను. పరుషభావము జరుగకుండ ఆస్తిదారులను ప్రార్థించవలెను. తుదకు శ్రీల మెల్లూరునున్న అభిరణముల నివృత్తును శాంతముగా నిచ్చి వేయునట్లు బోధించవలయును. గ్రామములో నొకరిద్దరు తైర్మము లేక పన్ను కట్టినయెడల వారి కేవిధముగ హింసించ కూడదని గ్రామవాసులకు విన్నవించుట. గ్రామసమైక్యచెడకుండ పోషించుచుండవలెను. రాత్రిపూట వంతులువారిగా గ స్థిరుగు చుండవలెను. ఎంత విరోధియైనను అగొన్నవారికి అన్నముపెట్టి సత్కరించుటావశ్యకము.

శాంతి సైనికులు ప్రతినిత్యము ఒకగంట "క వాతు" కేర్పుకొన వలెను. "క వాతు"పుస్తకములు నామప్రాసినపంపెదను. (తాయు నపుడు ఒకఅకాలిళ్ళ కమరులో పెట్టి పంపవలెను. సత్యవ్రత కల్పై, భర్తమును కాపాడుచు, ప్రజలలో శాంతమును స్థాపించుచు ఎప్పుటిపరిస్థితులను అప్పుడు జిల్లాకార్యస్థానమునకు తెలుపుచుండవలెను. సైనికులు తమ సేనాధిపతి నెన్నుకొని మాకు తెలియజేయవలెను.

చట్టి సరసింహారావు
ఆంధ్రరాష్ట్ర శాంతి సేనాధిపతి.

మునం దఖండత్యాగమును, తైర్మమును, సహాయమును జూసిన రహితాంగమే చాల నుత్సాహములతోడ తీవ్రకానన తీర స్కారమునకు ముందంజవైచినది. స్వరాజ్యసంరంధమునందు విజయము బడయుటకు తమ ప్రాణములనైన నంప నాంధ్రులు తమ సహజ గాంభీర్యమును వ్యక్తపరచిరి. అంతి నద్దాని నమలు నందుచు నధికారమును జిల్లాసంఘములవారలకిచ్చి వేయబడినది. ఇయ్యది యెంతయు గొప్పపొరబాటుని చేప్పవచ్చును. తీవ్రకానన తీరస్కారమును జేయుటకు గు జ రా తు దేశ మం తి యు తేయాదుగ నుండినను గాంధీమహాత్ముడు బారదోలి, నాడియాడు, నూరతు యీమాడు తాలూకాలయందు మూత్రమే తానా సమరమునకు గడంగుచున్నా నని పలుమారు చెప్పియుండెను. కావున రాష్ట్రీయసభవారు ఏవోకొన్నింటిని మాత్రమే తాలూకాలను నూచించి యందుమాత్రమే యాంధ్రుల బలమును కేంద్రీ చేరించునట్లు చేసియుండినబాగుగనుండెడిది. జరిగినదేమొజటి గినది. గుంటూరు నండలము వారు పొన్నూరునందు సమావేశ ముండిరి. అచ్చట సభలు ప్రతిపేధింపబడినది. రాజమహేంద్ర వరమునందును నల్లేజటిగినది. అంతప్రజలయందభునాతీర్మానము బయల్పడినది. ఆ సూతన జనితభావులు వెంటనే పన్నుల నీ యకుండుకై నిర్ణయించినది. ఆ వేనమువలన గలిగిన యంధకార మున గాదు పారు పన్నుల నీయకుండుటకు తీర్మానించినది. అందలి గుణాగుణముల బాగుగ గుర్తించియు వారట్లొనరించి యు న్నారు. రహితులు తమ బాధ్యతను బాగుగ గుర్తించియు యట్లుచేయుటకు దృఢ సంకల్పయిరి.

గతమాసము ప్రభుత్వమువారు తమ వైశాచికబలప్ర కర్షనమును చేసినట్లున్నది. చాలని యూహించియో లేక ప్రజలు తమకు భయపడి తమ సోనిశ్చయమును భంగముగావించు రని నమ్మియో వజల నట్టివైద్యబల ప్రదర్శనము చేయుచున్నారు. ఏమయిన నేమి ప్రజలు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు దృఢనిశ్చయమై యున్నట్లుల వారి ప్రకారతీర్మము, వారి త్యాగబుద్ధియే చాటుచున్నవి.

ఇంతలో గాంధీమహాత్ముడు దేశభక్తులకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు పన్నుల నిమ్మట యాపుడల చేయవలసినదిగా తన యభిప్రాయమును వెలిబుచ్చెను. శిశిరీతీర్మానమునం గల యంశములు పూర్తి గాకున్న తీవ్రకాననోల్లంఘనమునకు గడంగుటకువలనను కాదనిచెప్పెను. దేశభక్తుడును, కార్యదర్శియు, గుత్త గారును బడలు ఇచ్చిన తండ్రివారై వలన నాంధ్రు లందఱిని సంతసమున ముంచెచెచ్చినది. మహాత్ముడ త వల్లె యని బడులు తండ్రి నిచ్చెను. అయ్యది యాంధ్రులకు నూతనజీవము నొసంగెను. గాంధీమహాత్ముని యాశీర్వాదన బలమున నాంధ్రులు స్విగుణీ కృతోత్సాహముతోడను అంతకన్న వేయిమడుగులు కార్యాచరణసామర్థ్యముతోడను తమ దీక్షావ్రతమును నిలుపుకొని స్వ రాజ్యతోరణముల గట్టుదురు గాక!

ఆంధ్రులెల్లరు నొక్క విషయమును గమనింపవలసి యున్నది. ఆంధ్రదేశమునకుటనుతీవ్రకాననోల్లంఘనమును జెల్లుటకన్న కొన్ని ఫలములందే తమబలముల కేంద్రీకరించినకాగుండును. మాటలు ఆ కార్యములుగ పరిణమించునపుడు, ప్రభుత్వమువారు సర్వవిధముల, ప్రజల కణగడ్డొక్కయత్నింతురు. కావున మన మెంతటి కయినను తయారుగ నుండవలసినదే. ఏనమయమున శాంతి సైనికులేమాలన యరసరచుని కోరబడినను అప్పులును చేయె వెళ్లవలసి యున్నది. నామకులు ఎచ్చటికయినను వెల్లుటకు సర్వ సిద్ధులై యుండవలసినదే. కనుక పల్నాడు, రుగవోలు, తెనాలి తాలూకాలవారును, భీమవరము తాలూకావారును తీవ్రకాననోల్లంఘనముజేయుట కిప్పుటికే సంసిద్ధులై కార్యాచరణమునకు గడంగినందున వారి నాపుటకు వీలు లేదు. కనుక మిగిలిన తాలూకాలవారేమయుచేతుక శాంతి సైన్యముల సమకూర్చుచు యథావిధి ఉద్యమము నడిపించుచు, ఎప్పుడు పిలుపున ద్విసను అప్పుడే దుముకుటకు సంసిద్ధులై యుండవలసియున్నది. ఇంత కన్న నెమ్మడు ప్రస్తుత మనావశ్యకము. ఆంధ్రులు శాంతిమును వహించి తమయుత్సాహమునకు తగిన కార్యాచరణసామర్థ్యమునుజూపి స్వరాజ్యము నిర్మాణమునకై కృషి సలుపుదు రని కోరుచున్నాను.

గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్బయ్యార్యం.

ధూళిపూడి-02-02-91 సెక్షన్లు: - రేపల్లె తాలూకా ధూళిపూడి కాపురములు మ-రా-శ్రీ, రేపల్లె, బాపయ్యగారికిని బ్రహ్మాంధం నరసింహంగారికిని 02-02-91 సెక్షను క్రింద జడ్జరును గురించిగాని మద్యపానమును గురించిగాని సిట్టులనుగుంచిగాని రేపల్లెతాలూకాలో నెచ్చటను 2 మాసముల కరకును మాటాడ రాదని తాలూకా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును జారీచెప్పెను.

రాజీనామాలు

బెజవాడ తాలూకా పోలీస్ థానా మునసబునైన నేను కాం గ్రామ తీర్మానము పక్కము మునసబునకి రిజిస్ట్రార్ వాఖు చే సిట్టు ది 12-1-22 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రాయశ్చియిస్తున్నది.

నేను ఆ తీర్మానము పక్కము రిజిస్ట్రార్ వాఖు చేయలేదని తెలియజేయుచున్నాను. తోటకూర తీర్మానించినది.

—గ్రామమునపు.

(౧) నాతలపాడుకర్ణం:—బామరాజు కోటయ్యగారు, మునసబు. కలుకూరి పిరారెడ్డిగారు (౨) ఉప్పలూరు: కర్ణం. ఉరమా పీరభద్రయ్యగారు, అసిస్టెంటు కరణం. బెండపూడి రామకృష్ణయ్యగారు, మునసబు. మున్యా వేంకటాద్రిగారు (3) వీర్నపాలెం. కర్ణం. బెండపూడి చినసాంబయ్యగారు, అసిస్టెంటు కరణం. బెండపూడి పెదసాంబయ్యగారు, మునసబు. బేరరాజు వేంకటరావుగారు. శివారు పాతుకట్ల మునసబు. గోగంటి వీరరాఘవయ్యగారు, (౪) బొగ్గలూరు, కరణం. మారెళ్లపరదయ్యగారు (5) బోడవాడ: కర్ణం. పిల్లి ప్రార్థయ్యగారు, మునసబు. కొమారూరి రామసుబ్బారాయణగారు, చెన్నుభొట్లసాలెం అగ్రహారం: అబ్బురాజు అప్పయ్యగారు, కరణం. ఉప్పలూరు మొహతాదులు యిద్దరును తిమ్మరాజుపాలెం మొహతాదు, పర్రూరు చల్లయ్యగారును, రాజీనామాలు దాఖలుచేసివారు. పర్రూరు కూనం నేని శ్రీరాములుగారు మునసబు, అడుగుపల్లి కరణం. అడుగుపల్లి అదిశేషయ్యగారు, మునసబు కొరికాల రామయ్యగారు, రాజీనామాలు నిచ్చిరి.

బొగ్గలూరు తాలూకా

- (1) తమ్మనగల్ల లక్ష్మీనారాయణగారు కర్ణం తమ్మవరం, (2) మూడర సీతారామయ్యగారు మునసబు, (3) తమ్మవరపు చెంచురామయ్యగారు మునసబు, (4) అన్నం బెంచెరెడ్డిగారు మునసబు, (5) తూమాటి వెంకటప్పయ్యగారు మునసబు, బొడ్డువానిపాలెం, తమ్మవరం, పెదరమిట్ల, ముద్రిపాలెం, తిమ్మనపాలెం. (6) రావిపాటి వెంకయ్యగారు మునసబు, (7) చల్లా పిచ్చయ్య తొలి, అన్నంగి బూరెపల్లి, (8) కండ్లపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు-కరణం, (9) ముమ్మన సుబ్బయ్య మునసబు (10) మతం కోటింగం తొలి, దయవాలరావుగారు, (11) అక్కాపంతుల హనుమయ్యగారు ట్రైన్ ఆఫీసర్, (12) రాగనబోయిన సుబ్బయ్య తొలి, సోమవరప్పాడు అక్రహారం

చీరాలపిర్కా-

- 1. షేరు చిన అదుంసాపేలు మొహతారు బాపట్ల ఉప్పుటూరు, 2 షేరుబుడేసాపేలు మొహతారు, 3 కొమారూరి రామసుబ్బారాయణ మున్సిఫ్ బోడవాడ, 4 బెండపూడి సాంబయ్య హెడ్ కర్ణం వీరన్నపాలెం, 5 మూలవసాల చల్లయ్య మొహతారు తిమ్మరాజుపాలెం, 6 దామరాజునాథాయణ హెడ్ కర్ణం పూసపాడు, 7 బెండపూడి పెదసాంబయ్య అసిస్టెంటు కర్ణం వీరన్నపాలెం, 8 ఉమమా కుమారపీరభద్రరావు హెడ్ కర్ణం, ఉప్పలూరు, 9 బెండపూడి రామకృష్ణయ్య అసిస్టెంటు కర్ణం ఉప్పలూరు, 10 మారెళ్ల పరదయ్య హెడ్ కర్ణం బొగ్గలూరు, 11 కూనం నేని శ్రీరాములు మున్సిఫ్ పర్రూరు 12 మున్యా వేంకటాద్రి మున్సిఫ్ ఉప్పలూరు, 13 గోగంటి వీరరాఘవయ్య మున్సిఫ్ పాతుకట్ల, 14 బేరరాజు వేంకటాపు మున్సిఫ్ వీరన్నపాలెం, 15 పిల్లి ప్రార్థయ్య కరణం బోడవాడు, 16 యాగలగడ్డ లక్ష్మయ్యవాడ మున్సిఫ్ కారంచేడు, 17 బి. శేరిరెడ్డి మున్సిఫ్ వంకాయలపాడు.

గురువాయపేట

దివిజనల్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి

చాలకాలము నుండి, వేచియుంటిని. ఆ సమయము నేటికి సంగ్రహించినది. ఎప్పుటినుండీయో నేను గురువాయపేట సమర్పించుకొనవలెనని కుతూహలముతో నుంటిని. కాని అది యిది వరకు ప్రాప్తించినది కాదు. నిష్కల్మష హృదయుడను, శత్రువును, ధర్మప్రియుడను, నాకు ప్రియగురు తిలకంబున నగు శ్రీయత దేశబంధు శ్రీమంతుల వేంకటాచలంపేట హనుగా రినిరంకుశభక్తులనుచే పట్టుబడి, అన్యాయముగా శిక్షింపబడి, శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున కేగుచుండగా, నే నీ ప్రభుత్వముక్రింద నిరుక్త పనిజేయబాలను. కాన నా తాలూకా గుమాస్తా యజ్ఞోగమాను, నేటితో చాలించుకొనుచు, మూ

రాజీనామా దాఖలు చేస్తున్నాను. దీనిని తమ కంగీకరించి తక్షణం నన్ను విడుదలచేయ ప్రార్థితులు.

చిత్తజల్లు వెంకటాచలపతి.

గుడినాడ

గుంటూరు తాలూకా అనుమర్తిపూడి అగ్రహారం గ్రామ మునసబు గారగు బంధ్యాల భగవత్ శాస్త్రిగారు, తెనాలి తాలూకా మున్సింగి గ్రామ అసిస్టెంటు కర్ణం మున్సింగి బాపిరాజుగారు—మోతాదులు యిద్దరు; వెట్టియాన్ల ముగ్గురు. రేపల్లి తాలూకా యిదుపల్లి గ్రామ మోతాదు కాగితపు బావయ్య, ముక్తిపుత్ర అగ్రహారం గ్రామ మోతాదు దండి పోతరాజు, చంద్రవోలు స్కూల్ మాస్టరు కుమ్మమూరి వెంకటసుబ్బారావు, అబ్బరాజు పున్నయ్య, పోలూరు వెంకటసుబ్బారావు, పోతరాజు వెంకటకృష్ణారావు, పూండ్ల గ్రామ మునసబు పసుపులేటి శ్రీరాములుగారు, గ్రామకర్ణం తాండవకృష్ణయ్యగారు, అసిస్టెంటు కర్ణం లక్ష్మీనారాయణగారు, మోతాదు ఒకరు, చొప్పెల్లి గ్రామ కరణం, అసిస్టెంటు కరణం గార్లు, యీతేరు కరణం, మునసబుగార్లు, మోతాదు మర్రిపూడి బోర్డుస్కూల్ మాస్టరు మల్లాది రామకృష్ణయ్య, తుర్లపాటి హనుమంత రాయుడు గార్లు, మర్రిపూడి మునసబు మోతాదు, సత్యవాడ గ్రామమునసబు, తలయూరి, ముగ్గురు వెట్టియాన్లు, చిన్న గంజాం, బాలికాపాతశాల హెడ్ మాస్టరు నేతి వెంకట నరసింహంగారు.

నేడునూరు మణేవారు, పిడపర్రు గ్రామకర్ణం, మునసబు, అశ్వేంటు కర్ణం, మోతాదు, పల్లంట్ల గ్రామకర్ణం, గొల్లలకోడేరు గ్రామకర్ణం, అశ్వేంటు కర్ణం, మణేవారు, ఓర్వ కల్లు గ్రామ మునసబు, జంకని గ్రామమునసబు, కర్ణం, అశ్వేంటు కర్ణము లిద్దరు, మోతాదులు ముగ్గురు, వెట్టిలు నల్లరు, యలమర్ర అశ్వేంటు కర్ణం, వేమూరు, గ్రామకర్ణం, మునసబు: అశ్వేంటు కర్ణము లిద్దరు, అక్కింగు కర్ణం, పేటేరు గ్రామకర్ణం: అశ్వేంటుకర్ణం, వట్టు చెరువూరు కర్ణం, నెమర్లిపాడు మునసబు కర్ణములు, యాచుర్రకర్ణం, చండలూరు అక్కింగు గ్రామ మునసబు, కొణికి అక్కింగు గ్రామ మునసబు, గోనసపూడి గ్రామ మునసబు, చింతలపల్లి గ్రామ మునసబు కర్ణంగారు, కొత్తూరు గ్రామమునసబు, కోపూరు తాలూకా రేవెల్లల బోర్డు స్కూల్ మాస్టరు, చేపూరు రంగయ్యగారు, అసహాయోద్యమమును అనుసరించి తమపదవులను రాజీనామాలు నిచ్చిరి.

భీమవరం తాలూకా.

(1) పెదనిండ్రకొలను గ్రామం 1 మండలపర్తి వెంకట రామయ్యగారు హెడ్ కరణం 2 మండలపర్తి రామచంద్రరావు గారు అసిస్టెంటు కరణం 3 గుండాపల్లె రామమూర్తి ౪ గ్రామమునసబు 4 ముగ్గుళ్ల అబ్రహం వెట్టియాన్ కూన్పరాజు లచ్చిరాజుగారు మణేవారు 6 అద్దేపల్లి పద్దయ్య తలియారు.

(2) చిననిండ్రకొలను గ్రామం 1 అదూరి వెంకటేశం గారు కరణం 2 వేగళ్ల వె.కటసోమరాజుగారు గ్రామమునసబు, 3 యిసుకపాటి నాగిగారు వెట్టియాన్.

(3) దేవరగోపవరం గ్రామం 1 తాడినాడ గంగరాజు గారు 2 కొలగాడి వెంకటకృష్ణయ్యగారు ౩ గ్రామమునసబు 3 దూడేపల్లె పక్షిరుసాపేలు తలియారు 4 బిడుగుగడ్డ పద్దిగారు వెట్టియాన్.

(4) నృసింహ్యపురం గ్రామం 1 మండలపర్తి వెంకట రాఘవులుగారు కరణం 2 నిమ్మల వెంకటసర్వయ్యగారు గ్రామమునసబు.

(5) మండలపర్తి గ్రామం మండలపర్తి గంగరాజుగారు కరణం, 2 గాదిరాజు గోపాలకృష్ణం రాజుగారు గ్రామమునసబు, 3 ముకుందరత్నం తలియారు 4 మానాను వీరడు వెట్టియాన్.

(6) బై నేపల్లి గ్రామం 1 అదూరి వెంకటరత్నంగారు కరణం 2 నడిపల్లి వెంకటసోమరాజుగారు ౩ గ్రామమునసబు 3 వోగిరాల వెంకట వెట్టియాన్.

(7) ఆముదాలపల్లి గ్రామం 1 అదూరి గంగరాజుగారు కరణం 2 కాకర్ల రామయ్యగారు గ్రామమునసబు.

(8) తోకలపల్లి గ్రామం 1 మండలపర్తి అమృతరామయ్యగారు కరణం 2 చింతలపాటి సుబ్బరాజుగారు గ్రామమునసబు, 3 దూడేపల్లె నలినాపేలు తలియారు 4 వోగిరాల సర్వడు వెట్టియాన్.

బాపట్ల తాలూకా

నంధూరు:-నంధూరు శివరామయ్యగారు-హెడ్ కర్ణం, నంధూరు లక్ష్మీనరసింహారావుగారు-అక్కింగుకర్ణము, అన్నంరాజు శ్రీరాములుగారు-అసిస్టెంటుకర్ణం, తూనుగుంట్ల వెంకటరత్నంగారు-గ్రామమునసబు, బడి రామదాసుగారు-మోహతాదు, మాధవరెడ్డి రత్నంగారు డిటో, గొట్టుముక్కల బాపడుగారు డిటో, గోళ్లమాడి రామస్వామి-వెట్టియాన్, సందెపూడి సుబ్బయ్య డిటో, గోళ్లమాడి సుబ్బయ్య డిటో.

(౨) బోడిపాలెం:-౧ అన్నంరాజు లక్ష్మీనరసింహారావు గారు-హెడ్ కర్ణం, ౨ దొంతి నేని సుబ్బయ్యగారు-గ్రామ మునసబు, 3 వడ్డమాడి వెంకటకృష్ణయ్యగారు-అసిస్టెంటుకర్ణం.

(3) నల్లనరావుపాలెం (౧) కోన రంగయ్యగారు-హెడ్ కర్ణం, ౨ మడమంచి రామస్వామిగారు-గ్రామమునసబు.

(౪) కర్లపాలెం:-౧ మాడా నారయ్యగారు-గ్రామ మునసబు, ౨ కర్లపాలెం నూనారాయణగారు-హెడ్ కర్ణం, 3 కర్లపాలెం సుందర రామయ్యగారు-అశ్వేంటుకర్ణం, ౪ గరికంటి రామయ్యగారు-శివారుమునసబు, 5 పేరు ఆదంసాపేలుగారు-మోహతాదు, ౬ రహమాన్ ఖాన్ గారు-డిటో, ౭ బొద్దుకూరి మంత్రగాడు-వెట్టియాన్, ౮ బొద్దుకూరి గంటుడు డిటో, ౯ గుడిపూడి వెంకటసుబ్బయ్య-డిటో.

గోపాపురం:-౧ అన్నంరాజు శ్రీరాములుగారు- కర్ణం ౨ దొంతి నేని పరదేశిగారు-గ్రామమునసబు.

జిల్లేల్లమాడి:-అన్నంరాజు రామకోటయ్యగారు-కర్ణం. చంద్రవోలు:— షేరు గాళిబసాపేలుగారు - బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలుమాస్టరు, డిటో. కుమ్మమూరు వెంకటసుబ్బారావుగారు- డిటో.

జంగాలపరిమి:-మల్లాది నారాయణగారు-డిటో. మర్రిపూడి:-మల్లాది రామకృష్ణయ్యగారు-డిటో. బాపట్ల:-మల్లాది భారతరామయ్యగారు- డిటో.

శ్రీమైలవరం బాలభారతీనమా

జమీందారు విజయనగరములో

సార్వస్థలమునందు చేయబడిన హరినాటకశాలలో ఈనెల 25-వ తేదీ లగాయతు నాటకములు ప్రదర్శింతురు.

- 25-1-22 బుధవారము ప్రహ్లాద
28-1-22 శనివారము సావిత్రి
30-1-22 సోమవారము కృష్ణలీల

టిక్కెట్లు:- రు 3; 2; 1; 0-8-0

స్త్రీలకు రు 1; 0-8-0

N.B, పొరుగురు గ్రామస్థులు టిక్కెట్లు ముందుగా జాగ్రత్త పడమకొనవలెను

కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

నోటీసు

సప్రతువల్లూరు యస్టేటు యిలాకా గ్రామాదులలో రహితులు చెల్లించవలసిన శిస్తులు వగైరాలు మా యిలాకా అమలుదార్లు తాజేదార్లుకడ నసూలు యిచ్చునపుడు వారిపల్లె పొందు రశీదులు శిలశిలా నెంబర్లు మోహర్లుగల ఆచుర్రశీదులుపయిన పొందవలెను. కాని విడి కా గితముల పయిన పొందు రశీదులు చెల్లనేరవు. (3408)

Ellore K. Persay, 18-1-22 Asst Manager incharge.

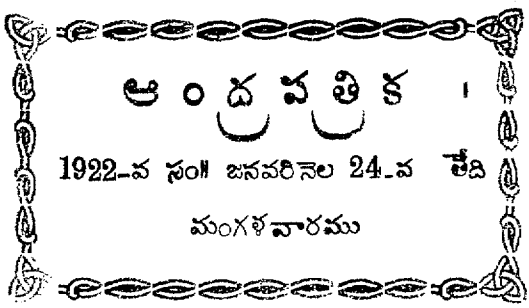
స్వ రాజ్య గంధములు

Table with 3 columns: Item Name, Quantity, Price. Rows include మహాత్మా గాంధీ ఆరోగ్యగిర్ద్యని, మహాత్ముని మహిమ, అసహాయోద్యమవిజయము, సోఖరి తమాషా, మహాత్ముని శతకము, శిరియాళిచరిత్ర (హరికథ).

వలయువారు:- పాపులర్ స్వదేశీస్తోర్సు. (8358) వెద్దాపురం (గోదావరి)

కలకత్తా, జనవరి 23. — వినోదముల పన్ను బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి బంపవలసినట్లు నేడు సమావేశమైన వంగజేత పు శాసనసభలో తీర్మానించబడినది. చర్యను ముగించుచు, ఆర్థికసభ్యుడు గౌ. కైర్రుగా కిట్టు పలికిరి:— సభ్యులలో సభికి సంఖ్యాకులు బిల్లు నంగీకరించుచున్నారని, ప్రధానమంత్రి కొందరు బిల్లును అతితీవ్రముగ నాక్షేపించిరి. ప్రభుత్వమును నిర్మూలముచేయుటకు యత్నించుచున్న అసహాయాద్య మముపట్ల ప్రభుత్వమువా కలబంధించిన చర్యల కసమ్మతి దెలుపుటకు ఈబిల్లును అంగీకరించజాలమని కొంద రభిప్రాయపడిరి. ఇట్టి పద్ధతి ప్రజాపంతులకు, బుద్ధిమంతులకు అర్హమైనదని భారత ప్రభుత్వమువాడుగాని, పార్లమెంటువాడుగాని అంగీకరించజాలరు. పన్ను కనుకలబంధించిన నిమ్మట, కేసీ ఖర్చుపెట్టుట వగనో నేచెప్పబూనము.

రాండు తేబిలు సమావేశము

రాండు తేబిలు సమావేశమున కెట్టి ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవో బయల్పడి లేదు. స్టేటు కౌన్సిలు సభయందును, హైందవ శాసనసభయందును, ప్రభుత్వపక్షమున అధికారసభ్యు లీ విషయమై గావించిన ప్రసంగములు రాండు తేబిలు సమావేశముజరుగుట కెట్టియవకాశ మిచ్చుట లేదు. సర్ సి. శంకరనాయుడుగారి లేఖ యీ యధికారులకు శరణ్యమైనది. దాని నాధారము చేసికొని, సర్ విలియం విక్ శెంటుగారు హైందవ శాసనసభయందును, ఓడోనల్ గారు స్టేటు కౌన్సిలు సభయందును బిర్రబిగిసిరి. రాండు తేబిలు సమావేశమున కవకాశము లేకుండ ప్రసంగించిరి. రాండు సభలయందును, ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానము లోడిపోయెను. అయినను, శాసనసభల చర్యగాని, అధికారసభ్యుల ప్రవర్తనముగాని, రాండు తేబిలు సమావేశపు ఏర్పాటునకు అభ్యంతరము గలిగింపదని, సర్ ప్రభులచంద్రరేగారు నమ్ముచున్నారు. మిగిలిన మితవాద ప్రముఖులును ఇటులనే తలచుచున్నారు. ఇంతవరకును ప్రభుత్వము వారు కదలిక జూపలేదు. పండిత పుదనమోహన మాలవ్యాగారును, టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారును బొంబాయి సమావేశానంతరము రాజప్రతినిధిగారికో ముచ్చటించుటల అస్సాసియేటెసు ప్రెస్సువారు తెలిపియుండిరి. ఈవిషయమై వారు ముచ్చటించియుండురు. పుర్యవసానము మాత్రము తెలియలేదు. రాజప్రతినిధికార్యనిర్వాహకసభ జరిగెనని తెలియుచున్నది. మాలవ్యాగారు లాహోరునకు వెడలి లాలా లజపతిరాయిగారి గృహమునందు విడిసియున్నారని తెలియుచున్నది. మా అవ్యాగారు నిర్బంధితులయిననాయకులతో మొక వంకను ప్రభుత్వమువారితో నింకొక వంకను ప్రసంగించుచున్నారని తోచుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు పెట్టిన 31 తేది గడువు సమీపించుచున్నది. త్వరలో రాండు తేబిలు సమావేశ ప్రయత్నము సఫలము గానిచో, గాంధీమహాత్ముడు ముందు జరుగవలసిన పనుల నారంభించును. బొంబాయి సమావేశమున, గాంధీమహాత్మునినడవడి మిగుల ప్రశంసార్హముగ నున్న దని వారియభిప్రాయములతో నేతీధవింపని జిన్నా, బాబ్జిస్టా మొదలగువారుగూడ వెల్లడి చేయుచున్నారు. సమాధానమునిమిత్తము గాంధీమహాత్ముడుచూపిన సామనస్యభావమునుమించుట కేరికిని సాధ్యపడదని బాబ్జిస్టాగారు వెల్లడించిరి. డాక్టరు ప్రభులచంద్రరేగారు గూడ, మహాత్ముని ఉదారస్వభావమును కొనియాడిరి. యంగుయిండియా పత్రికలో, దెలిపినటుల, మహాత్ముని దృక్పథమునకును, బొంబాయి సమావేశసభ్యుల దృక్పథమునకును విశేషవ్యత్యాస ముండెను. జన్మస్వాతంత్ర్య సంరక్షణావశ్యకతపై మహాత్ముడు తన దృష్టిని నిలిపెను. సమావేశసభ్యు లీవిషయమును గూర్చి పట్టుదల జూపెదరని మహాత్ముడుభావించెను. కాని వారివిషయమును సరకుగొనక, రాండు తేబిలు సమావేశము పైననే దృష్టిని నిగుడించిరి. అందుచే కడపటియంశము గూర్చియే మహాత్ముడు ముచ్చ

టించుట తటస్థించెను. ఉభయులకును తుదకు రాజీ గుడిరెను. రాజీ గుడురుటచేతనే, మహాత్ముడు కొన్ని నియమములను సడలించుట కంగీకరింపవలసి వచ్చెను. నిర్బంధపు టుత్తరువులను తొలగించుటయు, నిర్బంధితులను విడుదలజేయుటయు, ముందుగ జరుగవలయు నని సమావేశము తీర్మానించెను. నిర్బంధితుల విడుదల విషయమునగూడ గాంధీ మహాత్ముడు కొంతరాజీ కంగీకరించెను. గాంధీమహాత్ముడింత సామనస్య భావముతో బ్రవర్తించినను, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక దేశాభిప్రాయమును గ్రహింపక, తెలిసి తెలియని సంగతులను వ్రాయుచున్నది. పరిష్కారము జరిగినప్పటికీ, నిర్బంధితుల విడుదలను కొరవలయును గాని, అంతకు పూర్వము కొరగూడదని, ఈపత్రిక తెలుపుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు కోరిన కోర్కెలవలన, సమాధానము గురునాథునాథ భగ్నమగుచున్నదని, ఈపత్రిక యభిప్రాయపడుచున్నది. సామాన్యప్రభుత్వము నిర్వహింపవలసిన విధులను గాంధీమహాత్ముడు పేర్కొనియుండెను. ఇట్టి వివరీతపు యభిలాషలను తెలిపెడి మహాత్ముని మనోభావముల గాంచి, సంగతి సందర్భములను గ్రహించిన భారతీయులు నిరాశ జెందెదరని, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక భావించుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు తెలిపిన యభిలాషలనే భారతీయులలో నన్నిపక్షములవారును వెల్లడి చేయుచున్నారనియు, వీరివిషయమై దేశములో నభిప్రాయభేద మెద్దియు లేదనియు, ఈ పత్రిక కింకను తెలియును. సర్ శంకరనాయుడుగారివంటి వారెవరో యొకరిద్దరు తప్ప, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయముల నామోది, చెడివారింకొక రుండరు. గాంధీమహాత్ముడు తన కార్యక్రమమును విరమించి తమవద్దకు వచ్చిన రాండు తేబిలు సమావేశమున కంగీకరించెన మని, పాఫీగారిటీవల దెలిపిన వాదమునే మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక యవలంబించుచున్నది. ఆంగ్లేజ్ పత్రికలును, ఆంగ్లేయ ప్రముఖులును, హిందూదేశములో గలిగిన అదృష్ట సంచలన మహిమను గ్రహింపజాలకున్నారు. నిర్బంధములచే దీని నడగద్రొక్కవచ్చు నని భావించుచో, వారు గొప్ప ప్రమాదమునకు లోనయిరని చెప్పవచ్చును. నిర్బంధముల మూలమున ప్రజాశయములను నిర్మూలించుట కీ యగధర్మమే ప్రతికూలముగ నున్నది. స్వాతంత్ర్య మారుతము ఎత్తెడలను తన సౌరభమును వెదజల్లుచున్నది. శత్రుబలములనుండియు పరిష్కారముగాని ఐర్లెండు సమస్య నేటికీ పరిష్కారముయినది. హిందూదేశమున సయితము నిర్బంధములమాలమున ప్రజల కోర్కెల జరిగిపోయెడి దినములు గల్గించినవి. ఈసంగతిని ఆంగ్లేజ్ మింకను గుర్తించకుండుట శోచనీయము. లా, ఆర్డరు సంరక్షణ మను జేరుతో నిర్బంధములను కొనసాగించుట ఫలవీరహితమని, దేశస్థితి తెలుపకయే తెలుపుచున్నది. రాండు తేబిలు సమావేశమున కాతురము జూపుచున్న వారు, సహాయనిరాకరణావలంబులు గాక సహకారవాదులే. కలకత్తాయందు రాజప్రతినిధిగారికిని, రోనాల్డుషే ప్రభువుగారికిని విన్నవించినవారు సహకారవాదులే. బొంబాయి సమావేశమునందు, రాండు తేబిలు సమావేశమున గూడిన వారిలో గాంధీమహాత్ముడుదప్ప మిగిలినవారందరును సహకారవాదులు. సహకారవాదుల యభిలాషలనైనను తీర్చక, వారిని సయితము ప్రభుత్వమువారు ఆశాభంగులగావించినచో, సహకారపక్షమునకు ఈదేశమున చోటుండదు. ఈసంగతిని బాబ్జిస్టా గారు బొంబాయి క్రానికలుపత్రికకు వ్రాసిన లేఖలో ఖండితముగ దెలిపిరి. తుదకు రాండు తేబిలు సమావేశ

ప్రయత్న మెటుల పరిణమించునో తెలియదు గాని, అది జరుగుట కనుకూల వాతావరణమును ప్రభుత్వమువారు గల్గించుటలేదు. ఆంగ్లేజ్ దేశమున నవలంబింపబడుచున్న తీవ్రనిర్బంధములగూర్చి సాతకులకు దెలిసినవిషయమే. ఇతర రాష్ట్రములలో పరిస్థితులు మిగుల సందిగ్ధముగ నున్నవి. పంగదేశమునకు ఖయిదీల నుంచుటకు కొట్లు చాలకున్నను, ఆరెస్టులు ఇంకను పుష్కలముగ జరుగుచునే యున్నవి. కలకత్తాలో మొన్నటిదినము జరిగిన బహిరంగ సభలలో 273 గురిని అరెస్టుజేసిరని తంతివార్త చెలుపుచున్నది. నిన్నటిదినము అనేకులను మరల నరెస్టుజేసిరి. అనుదినము ఈతీవ్రత జరుగుచున్నది. నిర్బంధముల కంట గనిపించుట లేదు. సహాయనిరాకరణావలంబుల కీ నిర్బంధములు సంతసము గూర్చుచున్నవి. ఏలయన, సహాయనిరాకరణోద్యమ మింకనువలన అతిత్వరితముగ దేశమున బ్రాకుచు, ప్రజాసామాన్యమునం దిదివర కెప్పుడును లేని కదలిక పుట్టించుచున్నది. సుఖ శాసనాతిక్రమణమును మానుకొనుటకు గాంధీమహాత్ముడు కంగీకరించినను, నిర్బంధతీవ్రతను ప్రభుత్వమువారు మానుకొనలేదు. రాండు తేబిలు సమావేశమువలన ప్రస్తుత సమయమున విశేషలాభ ముండనని సహాయనిరాకరణావలంబులు తలచినను, అందులకు వారు అభ్యంతరముల గలిగించుటలేదు. ప్రభుత్వమువారుమాత్రము, తమ పట్టుదలను విడనాడక, సఖ్యము చేకూరుటకు ప్రతికూలవాతావరణమును కలిగించుచున్నారు. ఇట్టి క్లిష్టపరిస్థితులలో సయితము, రాండు తేబిలు సమావేశము జరిగి, భారతదేశ ప్రజాభీష్టమున కనుగుణ్యముగ పరిష్కార మగుగాక యని కోరెదము. ప్రభుత్వము వారు, సహాయనిరాకరణావలంబుల హితము గాకున్న, సహకారవాదుల హితమును సయితము త్రోసిపుచ్చి, నిర్బంధవిధానమును మాత్రమే నమ్ముకొని పని జేయుచో, ప్రజలు శాంతిమును వీడక, అహింసాపథము నతిక్రమింపక, క్రాంతి కార్యక్రమమును మహాత్ముని యాజ్ఞానువర్తనలై నెరవేర్చునెడల, అభీష్టపిద్ధిని వెంటనే వడయక మానరు. రాండు తేబిలు సమావేశము నేడు గాకున్న మరియొక మారయినను జరుగక మానదు. తొందరపడక సంగత్యము లేదు. అనుకూల పరిస్థితులలో జరిగెడి సమావేశపు కార్యక్రమము ఫలప్రదమై, ఐరిషు సమావేశమునందు వలెనే, శాశ్వతలాభమును దేశమున కొనగూర్చును. అందుచే రాండు తేబిలు సమావేశ మిపుడు జరుగుటకు ప్రభుత్వమువారు ననుకూలంపనిచో, విచారము జెందనవసరమొకమాత్రము లేదు.

కీ శేషులగు పోపు గారు

రోమును క్యాతలిక్కు క్రైస్తవముత శాఖకు గురునగు పోపు గారు చనిపోయినను వార్త, వారి శిష్యుకోటికే గాక తదితరులకు సయితము వివాదము కలిగింపగలదు. వీరు మానవుల దుఃఖమునకు దుఃఖించుచుండిరి. యూరపుఖండమంతయు సంగ్రామ, దావానలముచే ముట్టింపబడినపుడు, సంగ్రామమును విరమించి సమాధానపడుడని ఉభయ పక్షములవారికిని పలుమార్లు బోధించిరి. వర్తమానముగ నెత్తురు పేరులు ప్రవహించుచున్నందులకు, పోపుగారెంతయు విచారముజూపిరి. కాని, వారిహితమును ఇరుపక్షములవారును పాటించరయిరి. నిరపరాధులగు ప్రజలపై ఆకాశవిమానములనుండి జర్మనులు బాంబులను విసరుచున్నందులకు పోపుగారెటుల శోకపరితప్తహృదయు లయిరో, జర్మను

ప్రభుత్వమును శిక్షించునిమిత్తము ఆహారసామగ్రి జర్నను ప్రజలకు జేరకుండు మిత్రమండలివారు సముద్రనిరోధము గలిగించినందులకు అటులనే విచారమున మునిగిరి. ప్రభుత్వములును ప్రభుత్వములును పోరాడుచుండ, ప్రజలు బాధపడుచున్నందులకు వారు తమ సానుభూతిని జూపుచుండిరి. పోపు గారు సోదరమానవుల కష్టముల యొక జూపిన పరితాపమున అన్యధా భావించిన వారు లేకపోలేదు. మిత్రమండలివారు గొందరు, పోపుగారు శత్రుపక్షముపై విధిమానము జూపుచున్నట్లు భావించిరి. తమపక్షము నవలంబించలేదని శత్రుపక్షమువారు నిందించుచుండిరి. కాని పోపుగారు దూషణభూషణములను పాటింపక సంగ్రామము త్వరలో సంతరింపనలె నని పరాత్పరుని ప్రార్థించుచుండిరి. పోపుగారి యభిప్రాయములను, స్వదేశ మగు ఇటలీదేశ ప్రభుత్వమువారు సన్నితము గ్రహింప జాలకబోయిరి. ఇటలీసంగ్రామమున జేరవలదని చివరవరకు పోపుగారు డెలుపుచున్న హెచ్చరికకు, ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు కుపితులయిరి. పోపు గారు క్రైస్తవ ప్రపంచమునం దాక్రమించెడి అత్యున్నతస్థానము బట్టి ప్రభుత్వమువారు రూకుకొనిరి. లేకున్న వారిని రాజద్రోహముక్రింద శిక్షించియుండుదురు. యుద్ధము ఆగిపోయెనని తెలియగనే పోపుగారికి కలిగిన సంతస మింతింత గాదు. పరాభీనజాతికి స్వాతంత్ర్యము లభించునపుడు వీరికి గలిగెడి సంతృప్తి అపరిమితము. ఐదైండు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించినదని తెలియగనే, పక్షముడినములక్రిందట పోపు గారు జాతిచక్రవర్తిగారి కభినందనముల డెలిపిరి. పోపు గారి మరణమువలన, ప్రపంచ మొకస్వాతంత్ర్యప్రియుని, బహుపాతరహితుని, మానవశ్రేయోభిలాషిని, కోల్పోయినది. వీరికి చనిపోవునరికి 67 సంవత్సరములు నిండెను. వీరు 1854 వ సంవత్సరము నవంబరు 21 వ తేదిన జనోవానగరమున జననమొందిరి. వీరు 1914 సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల రెండవతేదిన పోపుపదవికి ఎన్నుకొనబడిరి. యుద్ధమారంభ మయిన సంవత్సరమునందే వీరి పదవి నాక్రమించిరి. అప్పటినుండియు వీరి మనము సంగ్రామకల్లోలమునందే లగ్నమైయుండెను. పోరాటము లనినను రక్తపాతమనినను వీరికి కంటకముగ నుండెను. యుద్ధమంతరించినను ప్రపంచమున మరల రక్తపాతమున కవకాశము లేకుండుటకు, ఇంకను కట్టుదిట్టములు జరుగలేకు. నానారాష్ట్ర సంఘసమావేశములవలన ప్రయోజనము గనిపింపలేదు. పెద్దజాతుల స్వీయ లాభమునకు మాత్రము ఈ సమావేశములు తోడ్పడుచున్నవి. వాషింగ్టను సమావేశముమూలమున ఎంతయోలాభము గలుగునని ఆశించినందులకు ఆయాశ యడియాశయగుచున్నది. మరల జరిగిన క్యానిను సమావేశము సమీపము, ప్రయోజనశూన్యముగ పరిణమించెను. ప్రస్తుతపరిస్థితులు ప్రపంచశాంతిప్రవర్ధనమున కనుకూలముగ లేకున్నను, మానవహృదయమునందు మార్పు గలుగుచున్నది. హింసవలన దాగియున్న అనందము చేకూరదను భావము దృఢముగ నాటకొనుచున్నది. మానవహృదయపరివర్తనమును జూచి, ప్రభుత్వములు కలకరపడుచున్నవి. భావ పరివర్తనము నడగద్రోక్క బ్రయత్నించుచున్నవి. ప్రాతమార్గములనే నడువ బూనుచున్నవి. కాని, ప్రజేచ్ఛకు తుదకు విజయము గలుగకమానదు. రాజ్యాంగములు సన్నితము మానవుల నూతనాశయమును గుర్తించి తదనుగుణముగ నడువక తప్పవు. ఇట్టి స్థితి త్వరలో సిద్ధించి, లోకకళ్యాణమునకు మార్గము జూపగలదను విశ్వాసము ఎల్లరమనముల నావహించియున్నది. ఇందుకు తోడ్పడినవాటిలో కీర్తిశేషులగు పోపుగా రొకరని, భావి

చరిత్రకారుడు లిఖింపగలడు. విషజ్వరబాధితులై యాకస్మికముగ వీరు గత శనివారమున చనిపోయిరి. మతగురువులలో నింతటి విశాలహృదయులు జనించుట యరుదు. వీరును క్యాతలిక్కుమతమునకు పోపుగారి విశాలభావములు నూతనోత్తేజము గలిగించెను. పాశ్చాత్య ప్రపంచమున ఆధ్యాత్మిక నైతిక పునర్జీవమునకు పోపుగారి జీవితాదర్శము తోడ్పడుగాక!

శ్రీ వీరేశలింగ భవనము

సంస్కారము, కవియ, పండితుడును, అభినవ గద్యకర్తయని పేర్కొనిన కందుకూరు వీరేశలింగం పంతులుగారి గౌరవార్థము, స్మారకచిహ్నమును నెలకొల్పుటకు ఆంధ్రదేశము సలిపిన ప్రయత్నము లత్యల్పములు. పంతులుగారు చేసిన భాషాసేవ కేసు, దేశసేవకేసు, వారి పేరున యూరూపను స్మారకచిహ్నములు నెలకొని యుండవలసివది. ఆంధ్రదేశము వెనుకాడినను, కర్నాటదేశము వారి సేవను గుర్తించినందులకు సంతసింపవలయును. బెంగళూరు కంటోన్మెంటు బ్రాహ్మసమాజమువా రీ నెల రెండు తేదిన నూతనముగ నిర్మించబోయెడి వీరేశలింగ భవనమునకు శంకుస్థాపన మహోత్సవమును జరిపిరి. మైసూరుసంస్థానపు ప్రధానమంత్రియగు సర్. యం. కాంతరాజు ఉద్బుగారు శంకుస్థాపనము గావించిరి. శ్రీవీరేశలింగం పంతులుగారు సాఫీక, మతసంస్కరణములపట్ల గావించిన యుపకారమును తమవిజ్ఞాపనమునందు బెంగళూరు బ్రాహ్మసామాజకు లుగ్గడించుచు, దక్షిణమండలమునకు వీరు విద్యాసాగరులవంటివారని తెలిపిరి. బెంగళూరుపుర సమాజమునకు బ్రాహ్మమందిరమును కట్టించియుచ్చినందులకు తమకృతజ్ఞతను సూచించిరి. ఆంధ్రవాఙ్మయమునకును, సాంఘికసంస్కరణ భావవాఙ్మయమునకును, పంతులుగారు సలిపిన కృషిని వీరు కొనియాడిరి. రాజా రామమోహనరాయలు, మహర్షి దేవేంద్రనాథుడు, కేశవచంద్రసేనుల ప్రయత్నములచే దేశమున వ్యాప్తమైన ఉదారభావభరితమగు బ్రాహ్మసమాజమతమును, దక్షిణ హిందూదేశమున వ్యాపింపజేయుటకు వీరేశలింగం పంతులుగారు విశేషముగ పాటుబడిరినియు, భారతీయ ప్రజలను విడదీయుచున్న జాతిమతవిభేదములను తొలగించి సామ్రాజ్యత్వమును పెంపొందింప జేయుటకు పంతులుగారు ప్రశంసార్హముగ కృషిసలిపిరినియు, సర్. కాంతరాజు ఉద్బుగారు కొనియాడిరి. కర్నాటదేశము ఆంధ్రపుంగవు నీ తీరున గౌరవించుచుండ, ఆంధ్రదేశ మికనయినను కదలిక జూపి, తగురీతిన స్మరణచిహ్నములను నెలకొల్పి, పంతులుగారి సేవను గౌరవించి తనకృతజ్ఞతను తెలుపుట ధర్మము.

పండిత రాధాకాంత మాలవ్యాగారి ఆత్మగౌరవము

ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానమునకు అసమ్మతిజూపుటకు, యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు ముద్రానుశాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. పండిత రాధాకాంత మాలవ్యాగారి పుడు సాయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చి ఆత్మసగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. సాయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభలో, క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును తీసివైచుటకును, దీనిప్రయోగమువలన శిక్షితులయినవానిని విడుదలజేయుటకును, తెచ్చిన తీర్మానము నంగీకరింపక ప్రయోజనశూన్యమగు నొక సవరణ సంగీకరించిరి. ఇందుచేతను, ప్రజల కిష్టములేని అయోధ్యశామగ చట్టమును రాజప్రతినిధిగారంగీకరించుటచేతను, తామి శాసనసభయందు సభ్యులుగనుండి లాభము లేదని, రాధాకాంత

మాలవ్యాగారు తలంచి, గౌరవముగల శాసనసభ్యులకు వికన్న మరియొక మార్గ ముండబోదు.

అలహాబాదు హైకోర్టు : మర్వాసీగారు

బారిష్టరు మర్వాసీగారు ఇటీవల పీనలుకోడ్డు 153 కేసునుక్రింద శిక్షింపబడిరి. వీరిపేరును అడ్వకేటుల లిస్టులోనుండి తొలగించుటకు అలహాబాదు హైకోర్టు ఫుల్ బెంచువారు గూడి ఆజ్ఞాపించిరి. సీలిబాహ్య మగు నేరములక్రింద విధించెడి శిక్షమాత్రమే, న్యాయవాదవృత్తికి భంగకరమగును. అంతియగాని రాజకీయనేరములు సయితము ఇందుకు శ్రోవజూపునను సంగతి ఇదివరకు తెలియదు. అలహాబాదు హైకోర్టువారు నూతన మార్గము ద్రోశ్శి. దేశపరిస్థితుల కీ యుత్తరువు అనుగుణ్యముగ నున్నది.

కీర్తిశేషులగు బంగనపల్లి నవాబుగారు

హృద్రోగమువలన బంగనపల్లి నవాబుగారు చనిపోయిరిని తెలిసికొనుట క్షోభయు చింతించెదము. బంగనపల్లి సంస్థానము, ఆంధ్రదేశమునందు కర్నూలు మండలమునందలి స్వతంత్ర సంస్థానము. నవాబుగారు 1874 సంవత్సరమున జననమొంది 1905 సంవత్సరము జులై నెల 9 తేదిన రాజ్యమునకు వచ్చిరి. ప్రజల కభీష్టులుగ పరిపాలించిరి. సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులగు మీర్ అసద్ ఆలీ ఖాను బహదూరుగారు వీరిసోదరులు. వీరికి మాసానుభూతిని డెలుపుచున్నారము.

పన్నుల నిరాకరణము

[గాంధీ మహాత్ముడు]
పన్నుల కల్లింపక ఆపుదలజూపించి శాసనోల్లంఘనమున ఆనాడుకలెట్టినదే యుత్సాహము కొన్ని ప్రదేశములలో నున్నట్లు నాకు తెలియుచున్నది. ఈ యపాయకరమగు ప్రయత్నమునకు బూనటకు పూర్వము అందరును సావధానుగ సాధకబాధకములను గుర్తించుట యావశ్యకము. దౌర్జన్యమును గూర్చి చునను ఆశ్రద్ధ వహింపగూడదు. తమ పశువులను, గృహములను, పంటలను జపుచేయుచుండ కన్నులారా చూచుచుండిననుగూడ ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు గడంగకుండునట్లు మనము గూఢచీవీకొనవలెను. ప్రభుత్వమును నిర్మూలించుటకు పన్నుల నిరాకరణము మిగుల కీ ప్రసాధ్యమగు మార్గములలో నొకటి, యని నాకు తెలియును. పన్నులనిరాకరణ కార్యక్రమమును జయప్రదముగ నిర్వహించుట కవసరమైన సామర్థ్యమును, శిక్షణమును ముమింకను పొందియుండ లేదనిగూడ నాకు నిశ్చయముగ తెలియును. భారతదేశమున ఒక్కతాలూకాయైనను బర్లోలి కొంతకంటకు ఆనందుతాలూకాలు తప్ప ఇందుకు సరిదిద్దముగనుండలేదు. పన్నులనిరాకరణమునకు బూనకొను తాలూకాలో ఆస్పృశ్యతాదోష ముండగూడదు. ఆతాలూకాలో చేయబడిన కాదిబట్టలుపయోగింపబడవలెను. మనోవాక్పాదకర్మలకుం దహింసయుండవలెను. ప్రజలు ఇతరులెల్లరితో సమాకారులుగానిండు, నిరాకరణావలంబులుగానిండు, సంపూర్ణ స్నేహభావమున నుండవలెను. అవసరమగు శిక్షణము లేనిదే పన్నుల నిరాకరణమునకు గడంగుట తుమించుటకు వీలులేని యున్నతికయగును. అది స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకుమారు. ఆరాజకమును సంపాదించుట కవకాశమేమిదవచ్చును. నాస్యంత పరీక్షకు లోనైన తప్పుడిల్లినమావేళ నిబంధనలన్నియు నమలులో నున్నప్పుడు జనసామాన్యము కాసనోల్లంఘనమునకు బూనకొనగూడ దని మరల హెచ్చరించుట యావశ్యకమైంది. (యంగు ఇండియా)

మదరాసు ఆరోగ్యము:—జనవరి 21 వ తేదీలో అంత్యమైన వారమున 1000 మందికి 48.1 మంది మతున చనిపోయిరి. అంతకు ముందుచాళమున 1000 మందికి 30.6 మంది మతున చనిపోయియుండిరి. కలరా 4 గురికి తగిలెను. బద్దెగున పోయిరి. స్కాటకము 65 గురికి తగిలెను. 28 వరికి చనిపోయిరి. ఇతర ముంజావలన నొకరును ఇతరజ్వరములవలన 44 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదేవాతమున 1000 కి 50.5 మంది మతున చనిపోయిరి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాంభణము

(0)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

కాకినాడలో రాజమండ్రినాయకుల కేసువిచారణ

రాజమండ్రిలో 3000 మంది సమావేశమగుట. ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు వెనుదీయకుండుట

రామచంద్రపురమున 10000 మంది రైతులసభ. ఫిరేవరి మాన్చి కిస్తీలను చెల్లించకుండుట మున్నగు తీర్మానముల నామోదించుట

పామరలో తూర్పు కృష్ణామండల కాంగ్రెసుసభ. జనవరి ఫిరేవరి కిస్తీలను చెల్లించుటకు తీర్మానించుట

ఇతర రాష్ట్రములు

(0)

కల్కికోటలో ఆంధ్రమానుగారి యువన్యాసము-ప్రేమసందేశము-మహాత్ముడే

ప్రేమాసత్య సదమలమూర్తి

పండిత మాళవ్యాగారు ఢిల్లీనుండి లాహోరు వెళ్లుట-లజపతిరావుగారి గృహముననుండుట

కలకత్తాసభలు-273 మందిని పట్టుకొనుట.

అలహాబాదు హైకోర్టు-మెర్వాసీగారు న్యాయవాదిగా పనిచేయగూడదని ఆజ్ఞాపించుట.

నార్మక్తిపు ప్రభువు-దేశమందలి అశాంతిని గనుగొనవచ్చుట.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గోదావరీ మండలము

కాకినాడలో రాజమండ్రినాయకుల కేసు విచారణ

23 వ తేదీని కాకినాడలో ఈ కేసు విచారణ ప్రారంభించుటకు ముందు మొసలిగంటి తిరువలరావుగారు ప్రాంత మూలమును పూరి డిజిటలను మేజస్ట్రేటుగారి కిచ్చెను. 24 వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడెను.

పిమ్మట బాధిష్ఠు స్వామినాయుడు మున్నగువారు నాయకుల కేసువిచారణ ప్రారంభమైంది. కేసు చేయుటకు జిల్లా మేజస్ట్రేటు ఇచ్చిన యనుమతిని చూపవలెనని పోలీసు యినస్పెక్టరును మేజస్ట్రేటు అడిగెను. తన కింకను అనుమతి లేఖ చేరలేదని యన్స్పెక్టరు చెప్పెను. రాకుండినకేసు విచారణ కానిండుని మద్దాయాలుచెప్పిరి. ఆక్రమభాసమును తానుసరింపనని మేజస్ట్రేటునెను. కేసువిచారణ సాగింపవచ్చునని యన్స్పెక్టరుగూడ చెప్పెను మేజస్ట్రేటు అంగీకరింపలేదు. అటులయినకేసు నాకాటవిడుపు అనినిర్ణయముగా ప్రాసీక్యూటింగు యినస్పెక్టరు పలికెను. 25 వ తేదీకి కేసునాయిదావేయబడెను. ముద్దాయాలను మేజస్ట్రేటు పూచీకత్తిమర్కగా వారియ్యమనిరి.

హరతాళము

28 వ తేదీని కాకినాడలో సంతకముగా హరతాళము జరిగినది. అనాడుసాయంత్రము సభ జరిగినది.

రాజమండ్రిసభ

22 వ తేదీ రాత్రిరాజమండ్రిలో గజవిల్లి రామచంద్ర రావుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. సభలు జరుగునాడని కలకత్తా పంపినయుత్తరువు స్వల్పవాతును మృతేఖగా భావించవలెను. దాని నెవ్వరును పాటింపగూడదు. ఈసభలో నున్న వారిలో చెరసాలకు పోవుట కిష్టములేనివారు వెడలిపోదగునని అధ్యక్షుడు తెలిపెనుగాని సభకువచ్చి 8000 మందిలో నొక్కగుగూడ కదలలేదు. అధ్యక్షుడును అయ్యగారిబాపిరాజు, యగ్ర మిల్లిమంగయ్య, కనకపతి ప్రసాదరావుగార్లు ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి యుపన్యసించిరి.

రామచంద్రపురమున రైతులసభ

రామచంద్రపురముతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఏర్పాటుప్రకారము ఈ నెల 22-వ తేదీని రామచంద్రపురమున తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడును, మండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియు రాజమండ్రిలో జరిగినమండల కాంగ్రెసు సంఘ సభలో ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనర్చి యుపన్యసించిన వారు నగు వెన్నేటి సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద మహాసభ జరిగినది. ఆసభకు 10 వేలమందిరైతులు వచ్చిరి. మిక్కిలి ధనికు

లును చాలవలుకుబడి గలవారునుగూడ వెళ్తున్నది వచ్చిరి. ఫిరేవరి, మార్చికిస్తీలను పన్నులను చెల్లించకుండుటకు తాలూకా ప్రజలు సంసిద్ధులుగా నున్నారు. ఈపన్యసించగూడదు నలంటిరులుగా చేరగూడదు మున్నగు ఆక్రమములగునాజ్ఞలను ప్రజలందరు నుల్లంఘింపవలెను. గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాలు నియ్యవలెనని తీర్మానము తేకగ్రీనముగా నామోదించబడెను. రావి సాటి సత్యనారాయణ (దంకేరు) కొలపోటు అది నారాయణ స్వామి (ఏడిగ), చిట్టూరి చినవేంకటలక్ష్మీప్రసన్నారావు, (శూళ్ల) చోడేశ్వరలింగస్వామి (ఎండగండి) నమ్మి వీను కృష్ణారావు (పొంగి పిల్లి) నలాది సర్వారాయుడు (సత్యవాడ), నండాబి అమర్త్యరామయ్యగార్లు మున్నగువారు పలువురు తీర్మానములను బలపరుచుచు నుపన్యసించిరి. పెద్దాపురము డిప్యూటీ కలెక్టరుకు ప్రత్యేకముగా తంతివార్తరంపగా నతడు వచ్చి గ్రామములోనుండెను. సభజరుపగూడదని యుత్తరువియ్యబడునని తెలిపిరిగారి ఆయుత్తరువు రాకెను.

గుంటూరు మండలము

మాచిరాజు రామమూర్తిగారి కేసు

ఈకేసు 30 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. రామమూర్తిగారిని వదలిరి. తానే అతేదీని కోర్టుకు వచ్చెదనని రామమూర్తిగారు చెప్పిరి.

(స్వకీయవిలేఖరినండి)

జనవరి 23:—శ్రీయుత మాచిరాజు రామమూర్తిగారి విచారణ నేటిదిమును, కలెక్టరుకచ్చేరిలో. (కెస్తులువనూలుచేయునందర్భమున, మాజిల్లకు ప్రత్యేకకలెక్టరుగ నియమితులైన) రూథర్ ఫర్నహౌయెనుట జరిగెను. దొరగారికిని, రామమూర్తిగారికిని ఈక్రింది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

రూ: కలెక్టరుగారు పొన్నూరుసభకు ఇచ్చిన 144వ సెక్షను, నోటీసును, నిరాకరించి, మిరుకిస్తులు కట్టగూడదని ప్రజలకు ఉపన్యాసమిచ్చితిరా?

రా: ఇచ్చినాను.

రూ: మీరు ఇంకేమి చెప్పెదరు?

రా: ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధానము, నిరంకుశముగ, ప్రజాభిప్రాయమునకు, విరుద్ధముగా నుండుటచే, అట్టిప్రభుత్వమును తొలగించవలె నను నుద్దేశ్యముతో, ప్రస్తుతప్రభుత్వమును స్తంభింపజేయుటకై ప్రజలు కెస్తులనియ్యగూడదని చెప్పినాను. ఈఆజ్ఞను, కాంగ్రెసువారు యిచ్చినారు. తర్వాత కేసు, 30 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెనని దొరగారు చెప్పిరి. తర్వాత.

రూ: మీరుబామినయిచ్చెదరా?

రా: నేను బామినయిచ్చెను. పోస్టుతపూచీమీద 30-వ తేదీకి కోర్టుకు హాజరయ్యెదను.

తర్వాత చందోలు సబ్ డివిజన్ స్పెక్టరుగారికిని, దొరగారికి నీకే: దిశంభావణ జరిగెను.

రూ: ముద్దాయి నేపథ్యక మైనవారును, ఆస్తిలవారును నెయ్యన్నారా? బాధ చెప్పమాట విశ్వసించవచ్చునా?

కబ: వారు నేపథ్యకమైనవారు. వారిని విశ్వసించవచ్చును. వారిని బామిన లేక నే విడుదలచేయవచ్చును. తర్వాత బామినలేకయే క్లౌతపూచీమీద హాజరయ్యేలాగున రామమూర్తిగారిని వదలిరి. కేసు ఈనెల 30 తేదీకి తిరిగి వాయిదా వేయబడెను.

కృష్ణామండలము

పన్నుల నిరాకరణము.

తూర్పుకృష్ణ కాంగ్రెసు కమిటీవారి తీర్మానము.

బందరు, జనవరి 24:—తూర్పుకృష్ణకాంగ్రెసు కమిటీవారు నిన్నటిదిగను పాపర్రు గామములో సమావేశమై గావించిన ముఖ్యతీర్మానములు:—

(1) 11 వ తేదీని చేయబడిన తీర్మానము ననుసరించి నేటి హక్కు ప్రభుత్వమువారికి పన్నులను చెల్లించకుండు ఆపిపెట్టిన తూర్పుకృష్ణ మండలమందలి గ్రామరయతులకు కాంగ్రెసుసభ యందుగల పరిపూర్ణవిశ్వాసమును ఈసభ క్లాఫించి, రయతుల ప్రవర్తనకభివందించుచున్నది.

(2) ప్రజాసంఘములు కాసనోల్లంఘనము చేయుటకు పూర్వము ఢిల్లీలో నిర్ణయించబడినట్టి పరతులను పరిపూర్తి చేవలెను. ఇచ్చటిప్రజ లిట్టింకను చేయలేదు. గావునను జనవరి 31 వ తేదీవరకు సంఘ కాసనోల్లంఘనమును నిలుపవలసిగట్టు 17 వ తేదీని బొంబాయినుగములో జరిగిన కమిటీవారు ఒక్కోలి తాలూకాలో తాము సంఘ కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము ఇతరులెచ్చెట సంఘ కాసనోల్లంఘనమును మొదలు పెట్టరాదనిగాంధీ మహాత్ముడు కోరి నందు చేతను, రయతులు జనవరి, ఫిబ్రవరివాయిదాల కెస్తులను చెల్లించవచ్చుననియు, మార్చికెస్తుకట్టునయము వచ్చేలోగా సంఘ కాసనోల్లంఘనమునకు ఢిల్లీపరతుల ప్రకారమాచరించుటకు ప్రయత్నించవలసినదనియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(3) కాంగ్రెసుతో నేటిభవింపుచు. తను పదవులకు రాజీనామాలను చెట్టిన గ్రామాధికారులు ఈసభవారిభివందించుచున్నారు. ఇక పనిచేయుచున్న ఇతర గ్రామాధికారులు తత్తణమే తమసోదరులవలె పదవులను విస్మరించవలసినదని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

అన్నాప్రగడ కామేశ్వరయ్య గారికి

ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష.

నరసారావుపేట, జనవరి 24:—నరసారావుపేట తాలూకాలోని చారుబండగ్రామ వాస్తవ్యులగు 29 ఏండ్ల ప్రాయమునకు తక్కువగానున్న అన్నాప్రగడ కామేశ్వరయ్య గారికి 11-వ తేదీని 144-వ సెక్షనుక్రింద నోటీసు ఇయ్యబడెను. అతడు కాసనోల్లంఘనము చేయగా, 188-వ సెక్షనుక్రింద ప్రాసీక్యూటు చేయబడెను. 2000 మంది రయతు లతనిని ఊరేగించుచు నిన్నకోర్టుకు తీసికొని వెళ్లిరి. 108-వ సెక్షనుక్రింద అతనికి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించబడెను. అంతట నతడు రాజమహేంద్రవరము చెరసాలకు గొనిపోబడెను.

మాపురమండలి పుస్తక భండాగారమునకు సమీపమున ఒకసెడెసభ జరుపబడినది. అనేకవేలమంది సభ కరుదెంచిరి. పలువురు సభాసదుల కుపన్యసించిరి. కామేశ్వరయ్యగారి జనీబవతులు ప్రజలు దౌర్జన్యరాపితులై ఉండవలసినదనియు, పన్నుల నెగబెట్టవలసినదనియు కాంతి సేనలో శేరవలసినదనియు బోధించిరి. అననరసారావుపేట విలేఖకు లూకరు మాకు నేడు తంతిరాస్త్రను పంపిరి.

కృష్ణాపారుతీర్మానము.

బెజవాడ, జనవరి 24:—బొంబాయి నగరమునందు సమావేశమైన నాయకులు గావించినతీర్మానములప్రకారము దేశమందలి ప్రధాన సమస్యలను, పరిష్కరించుటకు జాతీయనాయకులందరుచేరి కాండుతేలిలు సమావేశము చేయుటకు సులభమార్గ మేర్పడినదని ఈసభయందు సమావేశమైన కృష్ణపారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అని బెజవాడ విలేఖకు లూకరు నేడు మాకు తంతివార్తను బంపిరి.

బొంబాయి.

పూనాలో బహిరంగసభ

22 వ తేదీని రేమాన్వేష మైదానమున ఎస్. సి. కె. ల్లాగుగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగినది. దుకాణములవద్ద బోంబాయిలోని జిల్లా పేజిస్ట్రీలు చేసినపుత్తెను అక్రమము. (28 వ తేదీ) పూనా నగరమున జరుగు స్థానిక ఎక్సైజు సంఘ సభలో ప్రజాప్రతినిధులు ఈ సంగతిని కల్లు సారా మున్నగు వస్తువుల విక్రయమును పూర్తిగా మూసివేయవలెనని యుపపాల్పనలను తీర్మానములు పాపాదించబడినవి. గంటాలు, యాదవ, కేలు, పాలు, లవణము, పింజీగా ర్లుహ్యసిందిరి.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ ఈసభ 22 వ తేదీని జరిగినది. కాంగ్రెసు వలంటీరు అధ్యక్షులుగుర్చి కార్యసంఘమువారు తీర్మానమున కనుబొమగా నెంట్రీలు బోర్డు నేర్పరచి టి. ఎమ్. పి. ఆర్. ల్లాగునను నొసరించుటకు జలగాంతాలూకాలో కాంగ్రెసువరులు సెరవేర్చబడ నవకాశముకలదేమో చూడ దగునని తీర్మానించబడినది.

దుకాణములవద్ద బోధించుట

మామూలుగా 22 వ తేదీని ఎస్. సి. మిడియంబోధించిరి. 21 వ తేదీని బోధించినవారిలో ముగ్గురికి జుల్మానాలు చేయబడినవి. వారల్లు పంపబడినవి.

భోరుసంస్థానవాసులసభ

ఈనెల 27 వ తేదీని కెల్లాగుగారి అధ్యక్షతన భోరు సంస్థానవాసులసభ జరుగను.

అహమదుభాయిగారిని వదలుట

సారాదుకాణములవద్ద బోధించినందులకు అహమదు భాయిగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష చేయబడినది. అతడు అపిలు చేయగోరొందున 3 వ తేదీని వదిలివేసిరి.

నార్తకీపుప్రభువు లేఖ.

ఈప్రభువు హిందూదేశమును తిరికించి బొంబాయి కేగి అటవండి స్వదేశమునకు పోవుచి టైము ఆఫ్ యిండియా పత్రిక తొకలేఖ వ్రాసెను. ఇంతకు పూర్వము హిందూదేశమునకు వచ్చినవారెవ్వరును అప్పటికిని యిప్పటికిని గల వ్యత్యాసమును తెలిసికొననవో సంతాపము కలుగక మానదు. ఇంజీ-చీనా లోన్జీ-రానుపత్రికలకు పారిసువార్తలను హాజులూలూని అమెరికా పత్రికలకు అమెరికా వార్తలను వాయువార్త విధానమున హెచ్చుగా వచ్చుచున్నది. వాని నాపత్రికలు పూర్తిగా ప్రకటించుచున్నది. అటులండ హిందూదేశమునకు వార్తలతల్పముగా వచ్చుచున్నది. కొన్ని విషయములందు మాత్రుగా వచ్చుట యేలేదు. ఈ దేశమునందలి అశాంతిగుర్చి నామిత్రులవలన యధార్థత్రాంతమును స్వయంగా తెలిసికొనగోరి నేనిదేశమునకు వచ్చితిని. అందువలన నారాక రహస్యముగా నుంచబడినది. చాలవంది దయతో నాకాహ్వ్యములను పంపినను విధిలేక నేను నిరాకరింపవలసి వచ్చినది. ఇవటి యుత్తమేధావులలో కొందరి యభిప్రాయములను నేను సరిగా తెలిసికొని పోవుచున్నాను. 15 రోజుల లోపున నేను వెలస్టీసులో నుండవలసియుండుటచే నేను మరల కలకత్తాకు వెళ్లాలకపోతి నని నార్తకీపుప్రభువు వ్రాసెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

షెర్వానిగారి కేసు

ఈనెల 23 వ తేదీని అలహాబాదు హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూ సర్ గ్రంథును మేయర్ను న్యాయమూర్తులు సర్. పి. సి. బెనర్జీ, రక్షితుగార్లు న్యాయవాదులచట్టము ప్రకారము ఆలీఖురులో న్యాయవాదిగా నుండినబాధ్యుడు తనుదకు అహమదుఖాను షెర్వానిగారి కేసును విచారణచేసిరి. షెర్వానిగారు రాజద్రోహకరమగు నుపన్యాస మిచ్చెనని ఆతని కోకనత్సరము కఠినశిక్ష చేయబడినది. అందువలన అదృశ్యులపట్టికలోనుండి ఆతనిచేయ నీసిచేయమిద మమును హైకోర్టువారు తీర్మానింప నిశ్చయించిరి. షెర్వానిగారిని ఖయిలీబండిలో చెరసాలనుండి హైకోర్టుకు తీసికొనివచ్చిరి. మీవాదమేమని ప్రధాన న్యాయమూర్తి అనుగ నే శరముచేయలేదుగాన శిక్షాక్రమమని షెర్వాని గారు చెప్పిరి. ఆతడొంగినయంప న్యాయమునకు పురుషాభాషాంశ రికరణ మతని కియ్యగా నది చాలవకు సరిగానే యున్నదిగాని దానిని వ్రాసి యిచ్చిన కనిపియ బాగుగా చదువుకొనినవాడు కాదుగాన సరిగా వ్రాసియున్నదిదని షెర్వానిగారు చెప్పిరి. ప్ర. న్యాయ—వారు స్త్రీలను వితంతువులను పిల్లలను కాల్లుకలియగట్టి చెట్లకు వ్రేలాడగట్టగా వారు అస్థితిలో మాడి

చాచగా" అని మీ రనియున్నవో మీరు న్యాయవాదిగా నుండ న్నట్లులగుదురా?

షెర్వాని:—అర్హుడనుగాను. ఆవాక్యము స్మిర్నాలోని గ్రీకులకు వర్తించునుగాని ఆంగ్లేయులకు వర్తించదు. వాదించుట నానియమునకు విరద్ధము గాన నేను క్రిందికోర్టులో వాదించ లేదు. నిరంకుశోద్యోగులచే నేర్పబడిన న్యాయస్థానమున నాకు న్యాయము కలుగదని నేను తలచితిని.

ప్ర. న్యాయ మిరిపు డసంబద్ధములను నుడువుచున్నాడు. న్యాయ రక్షితు- న్యాయవాదులచట్టము ప్రకారము మేము మేజిస్ట్రేటు తీర్మానమునే అనుసరింపవలె నని ప్రీవీ కాన్సిలు వారి నిర్ధారణ కలదు.

ప్ర. న్యాయ మీరు నియమవంటిరి. మీరు న్యాయవాద వృత్తి నిపుడు మానితిరి ప్రస్తుతము రాజకీయోద్రేకముచే మీరు చేసినవి చింతించి మరల మీరు న్యాయవాదిగా నుండ గోరు టెన్నటికైన తటస్థింపవచ్చును. అట్టియవకాశమును మీరు వంప గోరెదము.

షెర్వాని:—నేను న్యాయవాది ధర్మములను నేనినిగూడ నతిక్రమించలేదు. నైతికభంగము కలుగనపుడు నేవలగిక్ష ఆనర్హతను కలిగింపదు. నేను చెప్పవలసిన దింకేమియును లేదు.

ప్ర. న్యాయ:—రాజద్రోహమును ప్రజలలో కలుగజేసినందు లకు షెర్వానిగారికి శిక్ష వేయబడినది. అది నైతికభంగము కాదని షెర్వానిగారివాదము. అవాదము మాకు సమర్థము కాలేదు. నైతికభంగ మధికముగ కలదని మా అభిప్రాయముగాన ఎప్పటి కిని షెర్వానిగారు న్యాయవాదిగా పనిచేయరాదని మేము తుర్పు చేయగోరము. ప్రస్తుత మాతడు అదృశ్యులుగానుండ న్నట్లు దుగాడు గాన నవనిచేయ పట్టికలోనుండి తీసివేయవలెనుగాని అతడు మరల న్యాయవాదిగా పనిచేయగోరి అర్హి టెన్నటిపుడు న్యాయమూర్తు లనుకూలముగా పరిష్కరింపగోరెదము.

వంజాబురాష్ట్రము

వలంటీరులు పురమందిరము

నాక్రమించుకొనిరను విషయము

జహజుమండలమున నొ హ ట క్కు లో వలంటీరులు పురమందిరము నాక్రమించుకొని ఆక్రమించుచు నిహ్యకుండ చేసిగని ప్రా టింపబడినది. జహజు పురమందిరమున లోకమాన్య తిలకు గారి పటమును నిలుపుటకు జహజు పురపాలకసంఘమువారిటీవల తీర్మానించిరి. ఈనెల 15 వ తేదీలోగా వారల్లు నిలు పకపోయిన తాను తనవలంటీరులతో పురమందిరమున శిష్యుచు కొందునని వలంటీరులనాయకుడు పండిత శ్రీరాంగార సంగుము వారిని హెచ్చరించిరి. ఆసంగతి డిప్టీకమీషనరుకు తెలుపబడి నది. అతడును పోలీసు సూపర్వైంటును 15 వ తేదీని జహజుకు వెళ్లిరి. ఆసమయమున పండిత శ్రీరాంగారను వలంటీరులను పురమందిరమున లోకమాన్యని పటము నవర్చుచుండిరి. మీరు 157 క్రింద పూచీకత్తు నియంత్రణలను లేజా ఒకగంటలో మిమ్ము ఆరెచ్చుచేసెద మని డిప్టీకమీషనరు శ్రీరాంగారికి తెలిపెను మీరు శేపు (16 వ తేదీ) పురమందిరమును ఆక్రమించేరిలను ఆక్రమింపుడని శ్రీరాంగారచటి ప్రజలను హెచ్చరించి పోలీసు వారికి నకుదయ్యెను. అతనికి 1 నెల విడితైదు వేసి రోజుకురైలు కు 16 వ తేదీని పంపిరి. ఖయిరుహుమద్గుగారి నాయకత్వము క్రింద వలంటీరులు పురమందిరమును ఆక్రమించేరిలను ఆక్రమించిరి. మున్యనిసిపలు సంఘమువారిని వలంటీరులకును పిచ్చుట సమాధానము కుదిరెనని విలేఖరి వ్రాసెను గాని ప్రభుత్వోద్యోగులు దానిని ధ్రువపరుపలేదు.

పండిత మదనమోహన నూలవ్యాగారు పీఠ ధిల్లీనుండి 23 వ తేదీని లాహోరుకు వచ్చిరి. లాలా లజపతిరాయగారి మందిరమున బసచేసిరి.

కలకత్తాలో అరెస్టులు.

22 వ తేదీని జరిగిన సభలలో 278 మందిని పట్టుకొనిరి. 23 వ తేదీని 15 మంది వలంటీరులు దుకాణములవద్ద బోధించు చుండ పట్టుకొనిరి. మాపలా షెన్డరమును గూర్చి 24 వ తేదీని సభ జరుగునని అసహాయవాదులు ప్రకటించిరి. జూద మాడి రను కారణమున బారాబజారులో 160 మంది మార్వాడీలను భాటియాలను పట్టుకొనిరి. 23 వ తేదీ నిచాలమంది విద్యార్థులు కళాశాలలకు వెళ్లిరి.

తుని

శ్రీరాజా మిర్జా అప్పల నరసింహరాజుగారిపై 144 సెక్షను ప్రయోగింపబడినది. ఎక్కువ అలచి కలిగినది. రాచ బుందమువారు స్వచ్ఛంద వైద్యములో జేరుచున్నారు. వర్తకులు కూడ వాలంటీరుకోరులో జేరుచున్నారు. బహుశ్రద్ధ పిక్క టింగు జరుగుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

వ్యాకోత్సవము:—గవీణ, మైదాబాదు శ్రీ శి వరక్షా జ్ఞాన ప్రచారకమండలి 6 వ వార్షికోత్సవము 1922 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 2. తేదీలలో కనిడెన్సి బహుళ, "వేదాధి యేటరులో" జరుపబడును అని కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

జంతుహింసా నిరోధక సంఘము:—వైద్యులు మువారి యాజమాన్యమున ప్రభుత్వసహాయకీయ కళాశాల యందు 25 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు యెస్. సి. రంగస్వామి అత్యంగారు మాజీకులాంతరు సహాయ మున "ప్రతి జీవజంతువు" అనుపదముపై నుపన్యసింతురు.

తెలియలేదు:—ఈ నెల 16 తేదీ గవర్నమెంటు ప్రెస్సులో కూలిపనిచేయు 20వరు కాపురస్థుడు, తెలంగాలు వెంకటరాయుడు అనేవారి కాబుమీద బేయకట్టు పడుట వల్ల కాలు విరిగిపోయినది. వానిని ఆసుపత్రిలో కాపాడుచున్నా రు. వాని బంధువులు బంధులలో ఎచ్చట వుండేదెన్ని తెలియ లేదు. కాబట్టి యిందుమూలముగా తెల్పడమయినది. (ఒకరు)

భారత శ్రీమహామండలము: ఈమండలము యాజ మాన్యమున మైలాపూరులోని తూర్పు మాడేపీడి మంటపము 1- నెంబరుగృహమున శేపుబుధవారము సాయంత్రము 4.30 గంటలకు శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేక పార్శికామిక పాఠశాల ప్రారంభ మగును. అర్. రామచంద్రరావు సత్తిమణిగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహింతురు. శ్రీ. తెల్లరు సభ నలంకింప ప్రార్థి:లు.

పట్టభద్రుల ప్రత్యేక సమావేశము:—ప ి భద్రులకు డిగ్రీలను, డిప్లొమాలను నొసగుటకు మదరాసు విశ్వ విద్యాలయమందిరమున, రాగల మార్చి 20 తేదీసాయంత్రము 4.30 గంటల కొక ప్రత్యేక సమావేశము జరుగును. దీనిదము లకుగాని, డిగ్రీలకుగాని, డిప్లొమాలకుగాని పంపెడు దరఖాస్తులు విశ్వవిద్యాలయ రిసిస్ట్రారుకు ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీ లోపున చేసవలెను.

చెంగల్వరాయ ధర్మ ఆయుర్వేద వైద్యా లయము:—నేపేరి రండులు రస్తాలోనున్న చెంగల్వరాయ నాయకరు ధర్మ ఆయుర్వేద వై ద్యాలయమునకు డిసెంబరుమాస మున 8,436 హిందువులు, 868 యూరేషియనులు, 1769 క్రైస్తవులు, 262 మహమ్మదీయులు బోషధము పుచ్చుకొన బడిరి. దినమునకు సగటున 852 మంది యాచరసేవ చేయు చుండిరి. ఒక్క విజాను దినముననే 429 మంది పుచ్చుకొనిరి. ఒక్కొక్క దినమునకు తల 1 కి మందుకుగాను 7½ పైసలు వ్యయమయ్యెను.

నువ్వువైరు 1921-22:—ఇంతవరక వైపంటక్రిం ద 4450000 ఎకరముల ప్రదేశము సాగుజేయబడినది. అనగా గతవర్షముకంటె 9 వంతు వెళ్లు ప్రదేశము సాగుచేయబడినది ఈ వర్షము 450000 టన్నుల పంటపంపెను. అనగా గతవర్ష రముమీతాధికున కంటె 35 వంతులు ఎక్కువపంపెను.

మదరాసు భారతదేశమున నువ్వువైరుననున్న ప్రదేశము న 17.3 వంతులు మదరాసునందు గలదు.

ఇంతవరకు 585000 ఎకరములు ఈపంటక్రింద సాగు చేయబడినది యంచనా వేయబడినది. గతవర్ష మిలేదీవరకు 464000 ఎకరములు సాగుచేయబడినది. ఈవర్షము పంట 67000 టన్నులని యంచనా వేయబడినది. నవంబరు డిసెంబరు నెలలో వర్షము తక్కువాయెను.

చెన్నపురిమండల ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము:— ఈసంఘము వారు అహమదుబాద్ కాంగ్రెసునందు తీర్మా నింపబడిన, తీర్మానప్రకారము జాతీయ కాంతిసేక ప్రతిజ్ఞాప త్రములను ఆంధ్రముగూను హి. దిభాషలోను, సూతినముగా ముద్రింపించి ప్రతిజ్ఞాపత్రములోని మరతులకు లోబడి, కాంతి వైద్యమున, చేరగోరువారి సంతకములు తీసికొనుచున్నాడు. కనుక కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము నంగీకరించిన ఆంధ్రులును, ఆంధ్రా భినులును, ఈవైకార్యస్థానమగు తంబుకెట్టిపీడి 7 నెం ఆంధ్ర పత్రికాలయమున సంఘ కార్యదర్శిగారివద్ద ప్రతిజ్ఞాపత్రములపై సంకములు చేయటకు ప్రార్థింతురు. మాసంఘపచారకు లగు చందన వెంకటరామయ్యగారుకూడా, కాంతివైసకులను పుచ్చు టకు సంగమనంగు తిరుగుచున్నార గాన వారివద్దనుకూడ సంకములు చేయవచ్చును.

నేమనలు లింగులు కాన్పిలును ఏర్పాటు జేయు సమయమున అట్టిన్న జనరలు గారకు సర్ గార్డన్ హివాల్స్ వల్లు నుడివిరి. మనమిప్పు డొక క్రొత్త రాజకీయ పక్షము నేర్పాటు జేయుటలేదు. దేశములోని లింగుల కొక నిర్మాణ సంఘమును మాత్ర మేర్పాటు గావించునుంటిమి. దీనికి లాయడు జార్జి గారధ్యక్షులుగ నందురు. లింగులు లంచును వీనికి వోడ్వడవలెను.

గుడివాడ డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు కోర్టు

దేశబాంధవుల చెల్లకువాడ వేంకటనరసింహముగారి కేసు.

19 తేదీని కారవరములో ఆరెన్సు చేయబడిన దేశబాంధవ చెల్లకువాడ వేంకటనరసింహముగారి గుడివాడ డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో 20 తేదీని డివిజను మేజిస్ట్రేటు గారు విచారణ చేసిరి. కారవరము పైనున్న వాదనలు, విచారణ జరుగు కచేరియొద్దను సమావేశమైన ప్రజలు వేంకటనరసింహము, జయజయభాస్కరములు అన్యులములు. అల్లరు లేమియు జరుగలేదు. డి. మేజిస్ట్రేటు కచ్చేరికి ఆవరణ కంచెలు మున్నగునవి తేకున్న 20,80 గజముల కొక్క పొలీసుబండ్లతో మాత్రము కావలి యున్నను లోపలికి త్రొక్కిన పోక ప్రజలు కారవరముగ వెలుపల గూర్చుండిరి గాని దేశబాంధవుని వెలుపల నడిపించుకొనిపోవునప్పుడు మాత్రము వారిని చూచుకాకుమున ప్రజలు త్రొక్కినలాడిరి.

ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు ముగ్గురు మాత్రమే వారును పోలీసు సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరు, ఇద్దరు సబ్ ఇన్స్పెక్టరులైనందుండిరి. ఇన్స్పెక్టరు మాత్రము దేశబాంధవుడు గుడివాడలో పోకటి కారవరములో పోకటి యిచ్చిన యంపవాసాంశములను చెప్పిరి. తక్కినవారు వానిని ప్రసవించిరి. ఇతరులకును సాక్షులుగా రాలేదు. ఉపవాసాంశములు ప్రతి ఆసఫాయవాదియు చెప్పవలసిన విషయములే. నింకెముగ వర్తింపవలసినట్లు కష్టముగ నుండుననే. వారి ప్రతిష్ఠ ను నిర్మూలించుననే. కాన గర్భ మెంటువాడ ప్రజానాయకుల నోట్లు మూడు ప్రముఖులందుండిరి. పైటుమెంటును చదువనియలేదు. దాఖలు చేసి కొని యొకగంట తరువాత 108 సెక్షన్ క్రింద జామినిచ్చినవారిని అడిగి, లాంఛనములు జరిగినవిచ్చుట ఒక సంవత్సరము కఠింశిక్షను విధించిరి. వెంటనే రాజనండ్రికి పంపిరి. దేశబాంధవుని శివ్యుడొకడు, దీనిభరింపలేక తన యజ్ఞాశ్రమమునకు రాజీనామా నిచ్చిశాడు.

ఈరాజీనామాలైన డిస్ట్రిక్టు ఆర్డరుచేయుటనని డి. మేజిస్ట్రేటుగారు సెలవిచ్చిరి. వారియను గూర్చి రాజీనామాదారు గారు వారికి వ.దనము లిచ్చిరి. 20, 21 తేదీ. యు గుడివాడ చెల్లువుతీరమున బహిరంగసభలు జరిగినవి. జాతీయగీతము లుపాడిరి. దేశబాంధవునిశిక్షకు మూలములైన సర్వవిషయమును నశింపజేయు తమ యంపవాసములందిమిచ్చి గంకా పథముగ తిరిగివచ్చిరి. ఈ కేసు వెంటటకు కారణము ముఖ్యముగా పన్నుల సెక్ బెట్టుటకు బోధనల నాపుట కని తెలియవచ్చినది. అట్టిబోధ ఈ యంపవాసములందులే కున్నను ముందుగ ప్రజలను సిద్ధముచేయు నూతన లుండుటచేత దొరలనమువారు సహింపలేక పోయిరి. దేశబాంధవును చాల యుత్సాహముతో శిక్షను స్వీకరించి, ఈ కేసు సంధ్యము లన్నింటను బహుమర్యాద నావర్తించిన పోలీసువారిని, మేజిస్ట్రేటుగారిని నభినందించిరి.

చెల్లకువాడ వేంకటనరసింహముగారి ప్లేట్ మెంటు

నే నసహాయవాదినగుటచే ప్రస్తుతము హిందూదేశమున పరిపాలించుచున్న నిరంకుశాధికార విధానమునెడల నాకు భయ భక్తివిశ్వాసములు లేవు. అందుచే నీకోర్టువారు నన్నుడుగ్రహించు నేను సమాధానములు చెప్పి మితియైనను దొడ్డుదలసిన యావశ్యకత లేదు. కాని మాకొక సువారి అజ్ఞానకారము నా దేశీయుల కొక మనవి చేయవలసియున్నది. గాన నీక్రిందిపేట్టు మెంటు నర్పించుచున్నాను.

దేశీయులను స్వవిషయములందును ఆత్మవిశ్వాసహీనులుగను, అంగవ్యామోహముగ నొకటి వారిమానవత్వమునే నిర్మూలించుచు వారిని కేవలము మాతృవిశ్రయధనోపజీవులుగ జేయుచున్న ప్రస్తుతప్రభుత్వవిద్యావిధానమునెడల నాకు గల హేయభావము వారు గానించు పరివీలకములుయెడలను లేదు. ప్రస్తుతము వారిసరియ సర్వపాపములను అందుచే దేశీయులకు కలుగు సుమస్తాపకారములను సాధ్యముచేయుచున్న దీ విద్యావిధానమే. యిప్పు డీవిచారణకు గావలసిన సర్వాంగములను సమకూర్చిన దదియే. నే నీపాపభూయిష్టమైనవిద్యా విధానములో ఘోరమైన పరివర్తనములు అజ్ఞానమైన, పనిచేసి దేశద్రోహమొనరించిన మహాపాతకిని. నేనీజన్మలోచేసిన పాపము లలోకెల్ల నిదియే యగ్రగణ్యము. మీరునాకిప్పుడు విధించబో

యెడిశిక్షను దండగా నెవరైనను పరిగణించేయెడల ఆనాపూర్వపాపమునకే యిది శిక్ష యని భావించుదుగాక.

ఈ ప్రభుత్వము తనధర్మమును, (కాంతము, భద్రత అను కల్పముల భారముచే నదిమి సంకుచితము చేసికొని ధర్మ దూరమై జనకంటక మగుచున్నది. వీనికి ప్రత్యామ్నాయముగా (జీవకళ, ప్రేమ) అనుభవములను ప్రభుత్వమువారు స్వీకరించి వర్తించినయెడల వారికిని లోకమునకుగూడ నెంతయో మహా పకారముచేయారని లభింపవలసి నున్నదనియు, పాపమార్గమున పడిపోవుచు జన సంకటమగుచున్న ప్రభుత్వమువారి యహంకారమును సంస్కరించి సాధ్యమైన రీతివల్ల సన్మార్గమునకు (ది ప్లటము, అతి అసాధ్యమైనప్పటి దానిమూలములను దొర్లవ్వ) పాత మార్గమును నిర్మూలించి, సత్సంపాదనమును స్థాపించుట మా యాద్యమాత్రమే మా కార్యప్రణాళికవలన తెల్లము కావలదు. పేరునుబట్టి మాయద్యము విధ్వంసకర్మమని కొందరు భ్రమించుదు. నిజమున కది సత్యప్రమానితమైనదిగాని కర్మమై యున్నది. అది ఉభయతారకమైన దివ్యమార్గము.

మిసోటీసు ప్రకారము 1922 (ఎ) సెక్షన్ క్రింద శిక్షించబడిన కేరము చేయుచున్నట్లు మిసో ప్రాసిక్యూషన్ గా 108 బర్మాన్ సెక్షన్ క్రింద నన్ను విచారించబడుట ప్రభుత్వము యొక్క నైతికదృక్పథమునకు ప్రబలనిదర్శనము!

ఉద్యోగధర్మముచే, మిరిచ్చుట కనిగొన్నాడు లాంఛనమాత్రముగాను, అనవార్యముగాను విచారించి శిక్షించుచున్నారే గాని మిసోస్థితిని ప్రయోగించు ప్రభుత్వమువారియొద్దేము ఈశిక్షలచే నెంతవరకు సాధ్యమన్నదా యని న్యాయాధిపతులుగా ఊహిస్తూ మిసోగారి మిమ్ము నియమించిన అధికార వర్గముగాని రక్షించునను అజ్ఞానమందులేదు. అది వర్తమాన స్థితిలోనుండు సంభవము కాదు. ఆ దుమిలోప మిసుమంతయు, తేదు.

దైకముఖము చూచి నిష్కాయముగా ఆప్రియత్యమును ప్రకటించుచున్న మా అసహాయవాద్యుల ప్రచారకులకంటె, తాత్కాలిక స్వప్రయోజనము ల్గించి నిజమును మరుగుపరచి ముఖ ప్రతికరమైన యిచ్చకపుమాటలచే ఈ ప్రభుత్వమును కళేతుల విపత్త్యమునందు ముంచిన దీయ్యవ్యాధివర్గమేయని బ్రటిష్ పు జాతీయు, లోకమును ఎంత ఆలస్యముగానైనను ప్రహింపక పోరని నా నమ్మకము. స్వదేశీయులుగాని విదేశీయులుగాని వ్యక్తులతో మాకు పోట్లాటులేదు. వ్యక్తిగతములో నారుమాకు చేసినద్రోహమును లేదు. వారియందు ద్వేషము మాకు అణుమాత్రమైనను లేదు. భారతజాతీయొక్క వ్యక్తిత్వరూపినా కముచేయుచున్న ఈ సాత్త్వికభావ్యాధివత్త్యముతో పోరాడుచున్నాము. ఈ సందర్భములో నీ సభ్యులను మున్నె కార్యతముగా స్థాపించుట చున్న విదేశాధికారధర్మముతోను వారి సహచరులతోను మాకు సంబంధము లేదు. ఇది యగ్రముగా వారి ఆగ్రహమునకు మేము బద్ధిపూర్వకముగా గరియై యెట్టి దుఃఖముల నైనను కారవరంతోపములతో భరింప సమకట్టితిమి. కావున మీ రిప్పుడు నాకు దయచేసి డి. యెంత కష్టమైన బైసను, నా ఆత్మసంస్కారమునకును, దేశమాతృమునకును పరమేశ్వరు డనుగ్రహించిన మహాప్రసాదముగా స్వీకరించి సంతోషించుట కని మనవి చేయుచున్నాను.

శ్రీ కర్మదుర్మార్గమైన మహాత్ముడు మా కుపదేశించిన ఆహింసాధర్మమునే త్రికణశక్తి యైన ప్రతముగా స్వీకరించినవారిలో నే నొకడ నని ఆంధ్రభాషకే నేనొక సాత్త్వికమియగుదు. ఇందలి సత్యమును నాయంపవాసములను వ్రాయించి చదువుకొన విద్యావ్యాధిగల కెల్ల అంతరాలిలందైనను తెలియనిది కాదు. కావున నావ్రతము ననుసరించి వ్రతవాదము చేసికొననందుకు విచారింపను. నే నీ యాద్యములో దిగి పని చేయునాంభించినది మొదలు ఇంతవరకును నా కేవిధమైన కష్టములు కలుగక పోవుటగాక మీదుమిక్కిలి మహానాయకులతోపాటు సత్కారగౌరవప్రాధాన్యములుగూడ లభించుటచే నా కీయద్యముముగ్ధ కలుగ వలసిన చిత్తసంస్కారము కలుగ లేదని చింతించుంటిని. అగ్ని పరితప్తముగు సువర్ణమునకే ధర్మసాధనలో సంఘటించు విపత్త్యంపరలచే పరితప్తమొందిన నేకాని మానవాత్మపరివర్తమై దిగ్విజయినిగించుననెదను. ఇది యే మానవజీవితములో పరిశోధనాసమయము. భగవానుని కృపాకటాక్షవీక్షణ మెవరియం దెప్పుడు ప్రసించునో, వారికి మాత్రమే యిట్టియవకాశములు లభించును. నేటి క్రితీయమును నానోటివానికి కూడ అనుగ్రహించిన సర్వేశ్వరుని పాదపద్మములకే నేకనమస్కారములు చేయుచు, అందు క్షిప్రాధనభూతులైన మిమ్మును గూడ నభినందించుచున్నాను.

గాంధీమహాత్ముడు కలకత్తా అశ్వశరమహాజనసభలో నున్న యనిరాకరణతీర్మానమును కేటి విజయమును గాంచినవెంటనే వేమూరి రామకృష్ణరావు వీయే. ఎఫ్.టి. 2 వేలూరిసత్యవారాయణ వీయే. చాంటి కృష్ణారావుగారు భీమవరంలో మిషన్ ప్రామ్మిలులో తమతమ ఉపాధ్యాయపదవులకు రాజీనామాలు యిచ్చి దొరలనమువారిచే రికన్స్ట్రక్షన్ కాబడనున్న లోబర్ సెకం డరీపాతకాలా ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత అడివి బాపిరాజు వీయే-గార్లతోకలిసి గ్రామమునందు తిలక్ జాతీయోన్నత పాఠశాలను స్థాపించి గాంధీమహాత్ముని దయను పాత్రులయిరి. ఇప్పుడే భీమవరం బెంట్ మేజిస్ట్రేటు పదవికి రాజీనామా నిచ్చిన శ్రీయుత సత్యవాడ సోమేశ్వరరావుగారు వగయరాలను నూకలకమిటిమెంట్లుగా నేర్పించి భాగస్వాములను చేర్చి నూకల సభ్యులున్నారు.

శ్రీయుతులు వేమూరి రామకృష్ణరావు, వేలూరిసత్యవారాయణ, అడివి బాపిరాజు గారు, మాతాలూకా ప్రతిభిధులుగా అహమ్మదాబాదు "కాంగ్రెస్" నకు పోయి తిరిగి యాగ్రామును కచ్చి వెంటనే 15-1-1922 ఆదివారం రోజున జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీవారి తీర్మానము ననుసరించి తమ మిత్రులగు సత్యవాడ సోమేశ్వరరావు, ముప్పి సుబ్రహ్మణ్యం, తలవర్తి కృష్ణమూర్తి అయ్యగారి లక్ష్యసీమా మూర్తిగారితో "పన్నులను ఆపుచేయుడు" అనిబోధల వై (వాసి ఊరేగుచున్న సంధ్యమున 107, 108 స్టండ్ ఆరెన్సు చేయబడిరి. కాని యిందొక విశేషము కలదు. ఆపూరేగిపులో శ్రీయుతులు, అడివి బాపిరాజుగారు, తలవర్తి కృష్ణమూర్తిగారు లేరు. కావుననే పూరేగిపులోనున్న బాలుగోసహా 19 గురుని ఆరెన్సుచేసిరి. కాని యేకారణమునలనో వారిలో శ్రీయుతులు వేమూరి రామకృష్ణరావు, వేలూరిసత్యవారాయణ, సత్యవాడ సోమేశ్వరరావు, ముప్పి సుబ్రహ్మణ్యం, అయ్యగారి లక్ష్యసీమా మూర్తిగారను సాయంకాలము రమ్మని తక్కినవారివందరిని వదలివేసిరి. సాయంకాలము రమ్మని 5 గురును మౌల పన్నులను ఆపుచేయుడు అని మరల బోధలవై (వాసి వదలి వేయబడినవారితో నూకే శ్రీయుతులు అడివి బాపిరాజు, తలవర్తి కృష్ణమూర్తిగారు కేరి గ్రామములయందు, తిరిగి పోలీసు స్టేషనువారికి పంపగా మేజిస్ట్రేటుగారి దయవల్లను శ్రీయుతులు అడివి బాపిరాజు, తలవర్తి కృష్ణమూర్తిగారు కూడా ఆరెన్సుచేయబడిరి. 16-1-1922 సోమవారం రోజున డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు, ముద్దాయిలను 7 గురిని విచారించి మొదటి ఆరుగురికి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షయు, ఆఖరువారు మయ్యరయినందున ఒకసంవత్సరము విడిఖయియును విధించి రాత్రి సమయమున ఎవరికి తెలియకుండా రాజుమహేంద్రవరము సెంట్రల్ జైలుకు కొనిపోయిరి. శ్రీయుతులు వేమూరి రామకృష్ణరావు, వేలూరిసత్యవారాయణ అడివిబాపిరాజుగారు తాము శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు పోవుచుంటిమియు స్వరాజ్యము చేరుకొనుననియు తమప్రాణములను ధారపోసి అంతవరకును నిల్వబెట్టిన శ్రీలోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుమహాశయని పేరిట బరగుజాతీయోన్నతపాఠశాలను నిల్వబెట్టవలసినదనియు హెచ్చరించిరి. వెంటనే ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షను పొందినతిలక్ జాతీయోన్నతపాఠశాలోపాధ్యాయుల నలుగురినినానే వేగవేగ నుండరరాగురాజు వీయే, స్టీడక, ఆంజనేయరాజు వీయే, వంకానూర్యవారాయణ వీయే, వేమూరిసోమేశ్వరరావు ఎఫ్. ఏ.గార్లనియ మింపబడిరి. చుట్టుప్రక్కలగ్రామములనుండియు దూరగ్రామములనుండియు ప్రజలు వేలకునేలగా వచ్చి శాంతిప్రస్థములో చేరుచున్నా. నంతులవారిగా నాయకులు ప్రచురపరచిన బోధనలపై తిరిగి మేజిస్ట్రేటుకోర్టునంద ఆరెన్సుచేయుడని కోరుచున్నామన్నారు. పోలీసువారు వానిని తీసివేయుచుండేరగాని ఆరెన్సుచేయుటలేదు. వారు తీసినప్పటికీ శాంతిప్రస్థులు మరల బోధలను పాతుచున్నారు. శాంతిప్రస్థములో చేరుడు. స్వరాజ్యజండాకట్టుడు. అని శాంతిప్రస్థులు గొడవయిన ముద్రించు చున్నారు. శ్రీలలో కోటవర్తి కనకమ్మగారు బయలుదేరి శ్రీలలో బోధచేసి వారిని శాంతిప్రస్థములో చేర్చుచున్నారు. 18 తేదీని జిల్లా సంఘవిషయ నిర్ధానకసభ సుమారు 10 వేలమంది జనులతో జరిగినది. రైతులందరూను పన్నులను నిరాకరించ తీర్మానించవలసినదిగా జిల్లాసంఘవిషయనిర్ధారకసభ వారినికోరి. ఇతర తాలూకాలనుండియు ప్రతినిధులు వచ్చిరి. వారును దానినే మొరపెట్టుచున్నారు. చుట్టుముగి నందున నాడా తీర్మానము కావించబడలేదు. గాంధీమహాత్మునికి యా విషయమై అరంటు టెలిగ్రాములను జిల్లాసంఘ విషయనిర్ధారక సభవారు ఇచ్చిరి. దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు శ్రీలలో పురుషులకు మహాపవ్వాసము గావించిరి. స్త్రీదత్త కొందరు సెలవరకును, కొందరు పూర్తిగాను తమస్వస్థాయినాదవృత్తిని విసర్జించిరి. దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు మహాపవ్వాసము గావించుచు తాను శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు పోయిన తనతో శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు వచ్చుశ్రీలను చేతులు ఎత్తమనగా అక్కడవున్న యాదత్తుమండ్రి శ్రీలను సిద్ధముగానుంటిమని చేతులుఎత్త గాంధీమహాత్ముని కైగిగాంక్ష ఎదురుచూచుచున్నారు.

ప్రివి కేసు బీ చిన భీ

హరతాళ విజయము

జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుల నభినందించుట

నిన్నటి సాయంత్రము 6 గంటలకు ప్రీవి కేసు సముద్ర తీరమున చక్రియచెట్టిగారి యధ్యక్షతవలన 13 వ తేదీని నగర ఘంటసాలము యువరాజుగారు బహిష్కారసందర్భమున ప్రవేశపెట్టిన సంపూర్ణ హతాళమున జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుల నభినందించుటకు బహిష్కారసభ జరిగెను. తిత్సందర్భమున చక్రియచెట్టిగారి యధ్యక్షతవలన 13 వ తేదీన హరతాళమునకు వర్తకులు ప్రజలు దేశీయ సహాయమును సహజముగా అభ్యర్థించుటకు జాతీయ హతాళమున దిగ్విజయ ౫౫ జరిగితి. ప్రభుత్వమువారును ప్రభుత్వమునకు నకలబెంచినవారును ఎంత బిత్తిని కలుగజేసి ననుచులింపక దేశీయుల యజ్ఞము మన్నించిన ప్రజలకు వందన శతంబులు. యువరాజును జూడకుండుట ఆయనను అనాదరణ జేయుటకు మనము భిక్షాపాయము గాదు. మనదేశమునకు సంధి విచ్చిన దౌర్భాగ్య స్థితికి వందుచు నట్లుచే యవలసివచ్చెనుగాని కలహిగూడ సార్వభౌమనిటలుంబును. తమనకును తుల్యములేదు. మనదేశమున ఎంత బిత్తిని చూచుచున్నాడను. ఈ ప్రభుత్వమునకు యువరాజు నాహ్వనించుటచే మనము చేసినాము. అంతయు గాని వేరొందుగాదు. మనము దౌర్భాగ్యమున కలవడికి కొందరికి లంఛనమిచ్చి కొందరిని కొట్టింది పరిధివలనను జేయించినారమని కొందరు మనలను నిందించుచున్నారు. మనసికీకాల్గెనుసంఘమునకు డబ్బేలేదు. చాల దారిద్ర్యము నుభవింపచున్నది. అట్టి తరి మనమెట్లు లంచమియ్యగలవారెవరెవరైతే. ఇదంతయుకల్ల. మనయుద్దమము పవిత్రమైనది ఏమాత్రము మనమున గూడ దుష్టచింతను దలచెట్టిను మనము దేశమును పురోవృద్ధి మార్గమున ఒక ఆంగుళముగూడ దీసికొనబోజాలము. త్రిశుద్ధిగ నమ్ముడు. గాంధీజీ మదరాసులో హర్తాలు సందర్భమున జరిగిన అల్లరులచే మదరాసు స్వరాజ్యమునకట్టి గాల్గు గాదనరి. అహింస మనయొక్క మహదాత్యయము గుర్తించవలెను. ఇంక ను కొంతమంది గుర్తించలేదు. రాజకీయములందు మనము మనలో కొందరితో నేకీభవించుకొన్న వారిని తుంటురు కొట్టెందులకు మనము గర్హించుచున్నారము. అసహాయవాదులు తమ ధర్మములను నిర్వర్తించుట కనకాళ మియ్యబడిన ఈ అల్లరులు జరుగకుండెడివి. హరతాళము జయప్రదముగ జరిగెను. కాని మదరాసు పౌరులకును స్వదేశీవస్త్రములను ధరించకుండుట శోచ్యము. నేటినుండైన ధరించెదగాని నమ్ముచున్నాడను.

మొదటి తీర్మానము.

హరతాళమున జయప్రదముగ జరిగిన మదరాసు పౌరులను ఈ సభవారు అభినందించుచున్నాని అధ్యక్షులు తీర్మానము నుపపాదింప అంగీకృత మాయెను.

రెండవ తీర్మానము.

యవరాజుగారును సందర్భమున కొంతమందికి హింస గల్గినందులకు ఈ సభవారు విచారింపచుచు ఆదర్శస్వమునకు గడంగినవారిప్రసరము ఖండించుచున్నారు. ఇకముందైనను ఎవరునుగూడ దౌర్భాగ్యమునకులంపునకుగూడ లేరారు. సింగార్యలచెట్టిగారి తీర్మానము నుప పాదించుచు అంగీకృతమైన ప్రజావలంబికపత్రములు గావించిన నిందల నన్నిటిని ఖండించుచు పట్టణమున జరిగిన దౌర్భాగ్యమునకు వగచుచు తమకట్టినంబంధము లే వనిరి.

ప్రకాశముపంతులుగారు

తీర్మానము నామోదించుచు నగరమున జరిగిన అల్లరులకు వగచుచు తమసంతాపమును తెలియచిరి. వాలంటీర్ కెట్టినంబంధము ఇందులేదనిరి. 12 వ తేదీ రాత్రి ఎవరును ఉత్సవమునకు బోగూడదని చెప్పితాము బొంబాయికి పోతిమనిరి. తాము 13 తేదీని ఇచ్చోటనున్నచో అల్లమురులు ౭రిగు ప్రదేశములకు బోయి తమప్రాణముల నయినగర్హించి శాంతిని స్థాపించుటకు ప్రయత్నించెదవారమనిరి. కాని బొంబాయికి పోవుటచే తమకా లాభము గలుగనందుట విచారించిరి. అంతయుగాని స్వరాజ్యపత్రము సంపాదకుడు కొన్ని పత్రములు వ్రాసినటులు వాకొనలేదు. నిజముగ వెల్లింగ్టన్ నీసీమాలో కాల్పుబడిన ముస్లిముయువకులకు బదులు తాము ఆనాడీయూనున్న కాల్పుబడుటకు సంసిద్ధులుగ నుండెదవారమనిరి. నిఘరాళులగు తమ మిత్రులకు గల్గిన కష్టములను సంతాపమును తెలియచిరి. మనకు అల్లరులకు త్రవ్వదారులముగ నుండవలయు ననిరి. ఎవరో దురాత్ములు జేసినను మనమే భారమును వహించవలె ననియు ఉరిశిక్షకు గూడ సంసిద్ధులముగ నుండవలయు ననిరి. అయల్లరులను అత్రుటయందు మనలేలు బోయిన వాగుండెడిదనిరి. మన ధర్మమును, అహింసను అచరణలో పెట్టుటకు మనము మరణదండనమునకు తయారుగ నుండవలె ననిరి. అసహాయాద్యవత్సమును అల్లరులు జేసినవారలకు దెలియజేయవలెను. పిమ్మట కృష్ణ స్వామిశర్మ, వరదాచారి, సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు. వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు తీర్మానమును బలపరుచుచు ప్రస్తావించిరి.

కస్తూరి రంగయ్యగారు అనారోగ్యముగ నున్నందున ర బాలనందులకు చింతింప సానుభూతిలేక నంపిరి. మామూలు వందనములతో సభ ముగిసెను.

చైనా- పర్షియా ప్రభుత్వములవారు 1820 సం॥ న మైత్రి యొడంబడికను గావించుకొనిరి.

చైనా విషయమున ఇదివరకు గావించుకొనిన రహస్య, బహిరంగ సంధి పత్రములను యెడంబడిక పత్రములను వాషింగ్టను సభయొక్క అత్యంతప్రాచ్యదేశ సకళమువారికి దెలుపవలె నను తీర్మానముపై సంఘమువారు రంగీకరించిరి. ఇందులకన్ని ప్రభుత్వముల వారునుగూడ సమ్మతించిరి.

ఎడింబర్గ్ దగ్గర వారుల్ బ్యాంకు అఫ్ స్కాట్లాండునందు ముగ్గురు సాయుధులగు బండిపోటుదారు ప్రవేశించి అచ్చట నున్నవారిని రివాల్వర్లతో బెడరించి 3000 వేనులను దొంగలించుకొని పోయిరి.

హంకాంగునందు ఓడపనివాండ్లు సమ్మెకట్టిరి. ఇందు వలన 128 స్త్రీయరు లూరకనుండెను. ఇందు 53 బ్రిటిషు, 6 జపాను, 8 అమెరికను నౌకలు గలవు. శాంతిమహాసముద్రపు నౌకా పనివాండ్ల చేతనములందు 76 వంతునను చైనా యుల నౌకా పనివాండ్ల చేతనమున 25 వంతునను ఎక్కువ గావించెదమని నౌకా యజమానులు దెలిసిరి. కాని పనివాండ్లందులకు తిరస్కరించిరి.

యన్లైటెడు సర్వీసు ఇన్స్టిట్యూషనునందు పర్యవేక్షించుచు కలలో కమాండెటు వైరుగారు, పాలస్ట్రయనును నెలనుట బ్రిటిషువారు 7లిచినవారిలోకల్ల సంపూర్ణమైనదని నుడివిరి. ప్రస్తుత కాలపు ఆర్థికదశము జయప్రదముగ మరగ్గింగులను వదలిని ఎరించ గలదను విషయము పాలస్ట్రయను సంగ్రామమునందు రుజువాయెనని వీరు నుడివిరి.

పన్నుల నిరాకరణము

నూతన నిర్బంధనట్టుము ఉద్దేశ్యములు.

కొన్ని ప్రదేశములలో, పన్నులు వసూలు జేయుటకు పిలు లేకుండా కలసి సాత్వికనిరోధ మనలబించినయెడల పన్నుల నీయకుండా తప్పించుకొనవచ్చునని యెంచుచున్నారు. దీనిని బట్టి చూచినయెడల అట్టి వారి స్థిరరాస్తులను జప్తులు చేయుట వేలము వేయుట మొదలగు చట్టకు అనవసర కాలా తిత మగుచున్నది.

రెవిన్యూ రికనరీ ఆఫ్ న ను దెలిపిన నియమములు సామాన్యపరిస్థితులకు జేరింపబడినవి. పన్నులు ఇయ్యగలగానమ్మక ట్టుసమయమున నాచట్టము తగినుండలేదు.

జప్తుజేసిన తరువాత శిస్తునిచ్చి ఆస్తిని కడలింపుకొనుటకు గలవ్యవధిని సాధ్యమైనంతకుక్రమగ జేయవలెననియు తరువాత సభి కారులు దానిని వెంటనే అమ్మి జేయవలెననియు యెంచుచున్నారు. ప్రభుత్వపక్షటనము

దక్షిణాఫ్రికానుండి బ్రిటిషు గయానాకు భారతీయ రాయబారము డిసెంబరు 10 వతేదీ న్యాయుండియా పత్రికయందు "దక్షిణాఫ్రికా బ్రిటిషుగయానా" అనుశీర్షికలంద దక్షిణాఫ్రికా నుండి బ్రిటిషు గయానాకు భారతీయ రాయబార మంపుటను గురించి వ్రాయబడినది. దక్షిణాఫ్రికా యూనియను వారు తమ యూనియను నుండి బ్రిటిషు గయానా కిట్టి రాయబారమును పంప నుద్దేశింపలే దని ప్రకటనసంఘమువారు దెలుపుచున్నారు.

కాంతియన్యము :- బొడ్డువానిపాలెం గ్రామములో 50 మంది మేడళమిట్ల గ్రామములో 109 మంది తమిళవరం గ్రామములో 60 మంది తిమ్మనపాలెం గ్రామములో 33 మంది యర్రపాలెం గ్రామములో 30 మంది సోమవచ్చాడు అగ్రహారములో 20 మంది చేరిరి. యింకా అనేకులు యీ కాంతియన్యములో చేరుచున్నారు.

రోమునగరమునందు ఓడ పనివాండ్లకును, యజమానులకును వేతనాభివృద్ధి విషయమున వివాదము సంభవించెను. అందువలన పనివాండ్లు సమ్మెకట్టిరి.

క్రొత్త మర్కెటింగ్ మునందు తమకు నష్టము గలదని పరాసు ఛేబరువారు తీర్మానించిరి. ఇందులకు 472 అనుకూలముగను 107 ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి.

పాలెస్ట్రయను నందు ఆర్థికదశము 17 లాన్సెట్ పటాలము నుండియను, చెదరగొట్టబడబోవు మరి ఇతర పటాలములనుండియు నేర్పరుపబడునని మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

తెలుగుదేశ వాఙ్మయ పత్రిక

శాస్త్రసాహిత్యములను తెలుగున వివరించు మాసపత్రిక.

6-వ సం॥ చింతయందలి అంశములు.
1. గౌతమన్యాయదర్శనము, శ్రీ కొమఱ్ఱాజు లక్ష్మణ రావుగారు ఎం. ఏ. 2. కణాద వైశేషికదర్శనము, శ్రీ పండిత మేడేపల్లి వెంకటరమణాచార్యులు గారు. 3. నైషధ తత్వజ్ఞానము. 4. వ్యాకృతిప్రదీపము. 5. తెలుగుదేశచందరి చందాలురు. 6. ప్రేమపరిణామము వ్యాససర్గము శ్రీ ఆక్కిరాజు ఉమాకాన్త విద్యాశేఖర సం॥ చందారు. 30-0.
మేనేజరు, తెలుగుదేశ వాఙ్మయసమితి
తిరువల్లి క్కే.జి. మదరాసు.

కడవ డి॥ ముననబు కోర్టులో

O. S. 554 of 1921
Between-
వాది: గుమ్మళ్ల వెంకటసుబ్బారెడ్డి
and
ప్రతివాది: మి.కె. మదారసాబు వురథ్ నన్నెసాబు
నిల్వబాటకు వాదికి ప్రతివాది యియ్యవలసిన 118-6-0 రూపాయలకు ప్రతివాదివైన యీ దావా దాఖలు చేసినాడు. సదరు దావా 7-2-22 తేదీకి వాయిదా నిర్ణయించబడియున్నది. ఆ రోజున ప్రతివాదికి ఏమైన ఆక్షేపణ లున్నయెడల హాజరై కోర్టువారికి ముగిచెనునో నంతట యేక స్పార్టిగా తీర్పు కావడు.
వి. పిచ్చయ్య,
వాది వకీలు
[3407]

అచ్చులో నున్నది] [వెంటనే దరఖాస్తుల సంపుట.
బౌద్ధ సేవ, వైద్యుని యవసరము, పథ్యములేకయే, దీర్ఘాయువు నొందుట ఎట్లు?
"Revival of Hindu Dharma 6" 3" D. C.
హిందూదర్శనపునరుజ్జీవము లేక దీర్ఘాయురాయసాధనము
తెలుగున - సులభమగు - అమృతవైలి - గ్లేజు - డెమ్మా - 150 పేజీలు
మన ప్రాచీనధర్మముయొక్క మహిమ, అది ఏ కారణములచే పునర్జన్మకెత్తుచున్నదో, అల్పాయువు నెట్లు జయించి, నుఖించవచ్చునో, రాటనము దీర్ఘాయువు నెట్లుచునో, వివరింపబడినవి. [1744]
సమస్తజాతుల హిందువులు, స్త్రీలు, యువకులు, గ్రామశివసాములు చదువుట తత్వవసరము.
వెల రూ॥ 1 ఒకరూపాయి; ఫిబ్రవరి 20-వ తేదీలోగా దరఖాస్తులు పంపువారికి రూ 0-12-0; పోస్టుఖర్చులు వేలు.
వలయువారు: గ్రంథకర్త: కళా వెంకట్రామయ్య, బి. ఏ., బి. యల్. రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

ఆస్థానిక విద్యవిద్యాలయము

(మొదటి భాగము)

ప్రతివారము ఆస్థానిక విద్యవిద్యాలయమును గూర్చి వినియుండుదురు. కొంతమంది యుద్దేశములతో నది యిప్పటికి నామ మాత్రముగ నున్నది. కాని భాగవద్దేశమున విద్యాభ్యాసములలో గొప్పమార్పుకలగ జేయుకావలయును విద్యవిద్యాలయము నెమ్మదిగ చేయుచు నేయున్నది. ఈ పేరువిన నెచ్చటనో బాగాడు, కైరో లలో నున్న దేమోనని తోచుచుగాని మన స్వదేశసంస్థానములు, విద్యాసీత మయిన హైదరాబాదునందు నెలకొలుపబడి నైజాముగారి పేరే బరగుచున్నది. మనస్వదేశసంస్థానములలో గొప్ప దైన హైదరాబాదు విద్యావిధాన మందు గొప్పమార్పుచేయ గడంగుట సహజము. బ్రిటీషుఇండియాకంటే స్వదేశసంస్థానములు వెనుకబడియున్నవని చెప్పకొనుచుండుదురు. అందుకలనే వానిని "రక్షక సంస్థానములని" పిలుచుచుండుదురు. అట్టి సంస్థానములు విద్యాసంస్కరణము సాంఘికసంస్కరణముల గురించి చిట్టము లనేకము లున్నవి. ఇచటనే నర్మద ఉచిత జనసామాన్యవిద్య నెలకొలుపబడినది. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి తిరుగుచుండు ప్రక్కప్రక్కాండా గారము లిటున్నవి. కలకత్తావిశ్వవిద్యాలయ కమిషన్ వారు నివేదిక నీయక పూర్వమే మైసూరులో బి. ఎ. డి. యస్. సి. డిగ్రీలకు మాడుసంతకముల బోధకవిద్య నేర్పాటు చేయబడినది. ఈమార్పు ఇక దేశమంతటను వ్యాపింపనున్నది. అధికారుల ప్రతిబంధమును, గడచిన మామూళ్ల ప్రతిబంధమును, స్వదేశ సంస్థానములందు తక్కువ గావున నటకొత్త ప్రయోగములను ప్రయత్నించుటకు వీలుగలుగుచున్నది భారతదేశమునందు తలకు విద్యయే భావములమున గరవవలెనని దర్శ జరుగుచున్న సమయములో ఈ విశ్వవిద్యాలయమువారు దేశభావము నిశ్చయించినారు. ఇదిమంచిగాని చెడ్డదిగాని, యీవిషయమున మార్గదర్శకమయినది. ఈ ప్రయోగముయొక్క ఫలితములు ముందుమాడవలెను. ఇట్లు చేర్చుటలోని కష్టములను అధికారులు గ్రహించినారు. కష్టములలో ముఖ్యమయినది ప్రభాగిప్రాయమును తమతో నేకీకరింపజేయుట. ఇందువలననే ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు వైశాల్య సరిహద్దు తప్పుపడి, ప్రాతకళాశాల నల్లయించి రెంటిని పని చేయించుచున్నారు. వైశాల్య కళాశాల మామూలుగ చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరియుండును. ఈ కళాశాలను పూర్వపు రీతి నే యుంచుటకు కారణమీ కొత్తపద్ధతి జయమందేమోనని సందేహము గాదు. కొత్తపద్ధతిని కంటించు ప్రజల మనస్సుల తాపమును తగ్గించుటకు మాత్రమే. ప్రభుమాటంకము లన్నియు దొలగిపోయి కొత్త ప్రయోగము విజయము నందిన వెనుక ఈ కళాశాలగూడ కొత్త విశ్వవిద్యాలయములో నైక్యమైపోగలదు.

ఏభావంలో విద్య గరవవలెనని సుమగ్న భారతీయ విద్యా వికాసదలలు 100 సంవత్సరములనుండి పీడించుచున్నది. ఇకను సమాధానము రావేదు. అరబ్బీ భాష సంస్కృతిములకంటే నాంగ్లేయ భాషనే యభివృద్ధి చేయవలెనని మకాల్ ఫుల్ ఫుల్ ఫుల్ పాదించిన నిర్ణయము విజయ మందిన వెనుక దేశభావంలో విద్య గరవు సమగ్న అంతరించినట్లు చాలమంది తలంచుచున్నారు. కాని మకాల్ తీర్మానము జయించిన మరుసంవత్సరము 1856 ప్రజా విద్యా కమిటీ సాంవత్సరిక నివేదికయందు "ఆర్యాత్మనము నష్టమై ప్రజాసామాన్యమునకు విద్య గరవు భాష విషయము నకును సంబంధములేద"ని యున్నది. "దేశభావంలో విద్య గరవులే పరమావధి" యని వారు స్ఫుటముగ తెలిపియుండిరి. 1871 సి. ప్రెవిల్జునుగా నాంగ్లేయ భాషనే యామోదింపవలెనని ఆభావ తాత్కాలికముగ నుండవలెననియు, తమ పరమావధి నంటుటకు ఉపాధ్యాయులకు కఠినగరవవలెననియు, దేశభాషా వాఙ్మయము నుద్ధరింపవలెననియు నుడిపిరి. 1854 సంవత్సరమున ఈ సందేహము కంటేనే దైర్ఘ్యము వ్రాసిన జాబులో "దేశభాషా ప్రాముఖ్యత హెచ్చుకొలదిని వాఙ్మయము హెచ్చుననియు, యూరోపియన్ భాషలనుండి తరుముచేసి సంస్కృతమునందు, జనసామాన్యమున కందుట్లు జేయవచ్చునని యున్నది. కాలక మయున నిట్టి యాశలన్నియు, నిశాశలయెను. విశ్వవిద్యాలయ విద్య యింగ్లీషునందు గరవుటచేతను, ఆవిద్యవలన భవసంపాదన కనుకూల మేర్పడుటవలనను దేశభాష ప్రాముఖ్యత యంతరించెను. అయితే యాధునానా మతూహలతచేత దేశీయ లుండ రాంగ్లేయవిద్యకు గడంగిరని తలపగూడదు. 19 వ శతాబ్దమున దేశీయనాగరికమునుండి దూరమైన నాయకుల కోరికవలన యూరోపియన్ విద్య లాంగ్లేయభాషలో గలపుట ప్రారంభింపబడినది మరుసగూడదు. అనేక కారణములవలన పూర్వ విద్య

రాష్ట్రవర్తమున చక్కని నేపథ్యమున విద్య ఇప్పుడు కళ కాంతులు లెప్పిపోవుచున్నది. ప్రాచీనవిద్యాభ్యాస ఉత్తరంప చీకటులు క్రమముగ నునుమున పాశ్చాత్య విద్యావిషయము వెలిగింపబడినది. అంగ్లేయవిద్యవలన వైహిక సాఖ్యములుమాత్రము రాలేదు. స్వదేశముల గమనముటగూడ వీలిచ్చినది. పాశ్చాత్యవాఙ్మయభాషాసముఖ నాత్మజ్ఞానములను యూర్పాభిలాషకు ప్రబోధము కలిగెను. ఇట్టి విషయస్థితియందు ప్రజలు పాశ్చాత్యవిద్యకు గడంగుటలో నాశ్చర్యము లేదు. దానికలన వారికి ప్రాపంచిక సౌఖ్యములేగాక యున్నతములైన యాత్మిక శయములకుగూడ మంచుదను దొలికెను. విహిక సాఖ్యములకు మంచుదర్శ మగుటచేతనో, స్వదేశాయక మగుటచేతనో, గొప్ప కలజాలైన హిందువు లంద నాంగ్లేయభాషకు గడంగిరి. వీని రెంటిలో నేదిముఖ్యమోదేమో చెప్పటకష్టముగాని ఈయంగ్లేయ భాషములముననే అంగ్లేయపాలకులకు, మతబోధకులకు గూడ నుభవమైన మేల్పడినది. ఈ గంగ్రగళములో దేశభాషలను గతి సంపూర్ణ మరచిపోయిరి. ప్రాథమికవిద్యయందుగూడ దేశ భాష లవసరము లేకపోయెను. యువకులు మాతృభాషలో నొక్క వాక్యమైనను చదువకుండ విశ్వవిద్యాలయపరీక్షలు పాస్గుటకు సంతోషించెను. ఈయనభ్యంతర మిప్పుడు ప్రభుత్వమునకు ప్రజలకుగూడ గోచరించినది. తాత్కాలికావసరముగ నాంగ్లేయభాష నభ్యసించు ప్రారంభించిరి. తరువాత దేశభాషలభివృద్ధిచేయవలసిన పద్ధతులముననే యాభాష లంతరించినవి. ఈవిషయమున గొప్పమార్పు గలగ నూచన లిప్పుడు కానవచ్చుచున్నది. 1886 సంవత్సరమున జనసామాన్య విద్యాకమిటీవారు కోరికకొరకు తరువాత ప్రభుత్వమువారు పడిన యాసలు ఇంత వరకు ససంపూర్ణ నే యున్నవి చెప్పక తీరదు. కొన్ని సంవత్సరములనుండి ప్రాథమికవిద్య దేశభాషలో మాత్ర ముండవలెననియు, కొంచెము పెద్ద తరగతులందుగూడ దేశభాషలు తప్పక పఠింపవలెనని స్పష్టప్రయత్నములు జరుగుచు నేయున్నవి. ఇట్టి యంగ్రహితికరమగు ప్రయత్నముతో దేశభాషకు తగిన ప్రాముఖ్యత రావలెను. ఇంతకంటే దైర్ఘ్యముగ ప్రయత్నములు జేయుట వసరము. ఇట్టి నిజమయిన ప్రయత్నము ఆస్థానిక విద్యాలయము దైర్ఘ్యముతో చేయున్నది. మార్గములో చాల యిబ్బందు లున్నవి. విద్యాలయమున విద్యయంతయు, నాంగ్లేయ భాషలో గరవుచున్నంతవరకు, భారతీయయువకులు పాశ్చాత్య విద్యలకు మార్గ మాంగ్లేయభాషయేయని తలంచున. తవరకు దేశ భాషలు కనినభాషామూలములనుండి ఈవిద్యాలయాధికారులు గ్రహించిరి. ఈ విద్యాలయములో దేశభాషలయందే విద్యగరవుట ప్రారంభించుటతో దేశభాషాప్రాముఖ్యతను బయట పెట్టుటయే గాక పాఠశాలలయందు దేశభాషలు వాడుట కష్టమనవాదమున కిక వాధారము లేకుండ జేసినారు. విద్యయంతయు, నింగ్లీషులో గరవవలెనన్న మామూలు భాషాజ్ఞానము కంటే నెక్కుడు రావలెననియుండునటు నిర్ణయవాదము.

విద్య దేశభాషలయందు గరవుటకు ప్రథమ ప్రతిబంధకము దేశభాషలయందు సరియైన వాఙ్మయము లేకుండుటయేగాని ఒక శతాబ్దమునుండి జరుగుచున్న విషయములు పరికించు పక్షమున విశ్వవిద్యాలయవిద్య దేశభాషలో గరవగని సరియైన వాఙ్మయము బయటజేరదనుట నిశ్చయము కాదు. పాశ్చాత్య విద్య గలవడినకొలదియు, వాఙ్మయము వృద్ధిచునను యాశ నిరాశ కాగా ముఖ్యస్వదేశసంస్థానవిద్యను దేశభాషలో గరవుటకు సమకట్టి యాహ్వానము లొంగించెను. ఈ మాతన నిశ్చయము మూలమున దేశభాషా వాఙ్మయమునకు ముఖ్యగరవ మేర్పడుట చేత నొక సంఘ మేర్పరచి పాశ్చాత్యశాస్త్రములన్నియు దేశభాషలోనికి తర్జుమా చేయించుచున్నారు. ఈమాతన నిశ్చయము యొక్క విజయ మీ సంఘమునై నాధారపడియుండును. ఈ సంఘమునకు సహాయము చేయుటకు చాలమంది విద్యవంతులు ప్రూమోనినారు. ఇప్పటికే 100 పుస్తకములు తర్జుమాఅయినవి. 1000 కొత్తపాటలకు ఉర్దూభాషలో సమానములు కనిపెట్టినారు. శాస్త్రీయపదములకు దేశభాషలో సమానము లేర్పాటు చేయుటకు గూర్చి దేశభాషాపక్షపాతులలో నే భేదాభిప్రాయము లున్నవి. కొంతమంది సంస్కృతము ఆరబ్బి భాషల సహాయమున పాశ్చాత్యపదములను తీసివేయకొందురు. మరికొందరు లోకవిదితమైన పాశ్చాత్యపదముల నట్లే యుంచుకొందురు. ఈ రెండవ పద్ధతియే బాగున్నదనుట నిశ్చయము ప్రథమముగ కొత్తపదముల కనిపెట్టు శ్రమ తప్పదు. తరువాత పాశ్చాత్యపదముల నట్లే తీసికొనుటకలన పాశ్చాత్య శాస్త్రాభివృద్ధి ప్రస్తుతకాలమున జరుగుచున్నరీతిని విద్యార్థులు చేరిక గ్రహింపగలదు. ఆస్థానికవిద్యాలయాధికారులు పాశ్చాత్య శాస్త్రాభివృద్ధిని గమనించుచుండుటయొక్క యవసరమును బా

గుగ గుర్తించిరి. అందుచేతనే విద్యార్థులందరు అంగ్లేయభాషకు డ నేర్చుకొనవలె ననుటయే గాక ఉద్దేశములను, అంగ్లేయపదములనుగూడ వాడుచున్నారు. కాని విద్యార్థు లాంగ్లేయభాష నేర్చుకొను కష్టమును తొలగించుట నెంచి నే శ భాష లలోగలపుట ప్రారంభించియు రెండుభాషాపదములతో వారిని బాధించు టుచితము యనుచు గంకియెను. నాకు పరివర్తము, ఉర్దూభాషలు బాగునెలియును. పదార్థజ్ఞానశాస్త్రము బోధించుటయందు నా జన్మయంతయు గడపితిని, అయినను పట్టపరీక్షకు పోవువారికానుబాధ పదార్థజ్ఞానశాస్త్రమును బోధించుచుండగ నేర్చుకొను చేసికొనేకపోతిని. దీనినుండి శాస్త్రీయపదములకుని కష్టము నెలియవచ్చును. కొత్తపదములకుని కష్టము నెలియవచ్చును. కొత్తపదముల కలవాటు పడిన వెనుక మామూలుచనని యెంచినను వానినికనిపెట్టుట లాభికరమయినను సందేహమే. ఇట్లుకనిపెట్టుటవలన విద్యార్థుల మేధాశక్తికి కష్టము గలుగును. దీని లగ్నించుటకే దేశ భాష లకలంభింపబడునుగాదా? ఈవిశ్వవిద్యాలయకృతి నింతవరకు ముఖించుచుంటిని గాని యచట నర్దులో కొన్ని యుపన్యాసములు వినుటకు బహు యాసందేహము గూడదు. యూరోపియన్ విద్యా యములలోని పట్టభద్రు డొకడు విరోహాచరితము గురించి యుర్దూలో సంత మాత్రము తీడుముగొనకుండ నుపన్యసించెను. విద్యార్థులు గ్రహించుట గూడ నులభసాధ్యమయి యాగడదాయకముగ నుండియుండవలెను. పరివర్తముభాషాచరితము గూర్చిన యుపన్యాసము గూడ నిట్లే యుండెను. ఒక విరోహాచరితములో పట్టభద్రుడైనవాడే యుపన్యాసముచెప్పెను. ఈ యుపన్యాసము చాల విద్యవంతులద్రుండుటెలలనీనట్లున్నను అవిషయము ప్రత్యేకముగ నభ్యసించనివారికి గూడ నానందదాయకముగ నుండెను. అచట జరుగుచున్నదంతయు పరీక్షింపగ విద్యార్థుల కక్కర లేకపోయిన నుపాధ్యాయులకు అంగ్లేయ భాషాజ్ఞాన మింత కొంతకాల మవసరమని నాకుతోచినది. ఈవిషయ మీవిద్యా లయాధికారులగ్రహించి చెప్పె పరి విశ్వవిద్యాలయముతోపాటి అంగ్లేయభాషాజ్ఞానము ప్రతి తరగతియందును కావలె నని హెచ్చరించుచున్నారు. ఈరీతిగ అంగ్లేయభాష లేకున్న విశ్వవిద్యాలయము గాదనుకొనువారి హృదయములకు నెమ్మది కలిగించిరి. కొత్తపదములలో నెమ్మదిగ నడుచుటయెంచిరి. మనవారందరు అంగ్లేయ భాషావసరమిచ్చించినవారుగాన బాలుకాంగ్లేయవిద్య రాకున్న వీరు దిగులందుదురు. ప్రథమముప విద్యార్థి పదుడు మంచిది.

మరాఠీ, గుజరాతీ, అరవము, తెలుగు, మలయాళము మొదలైన భాషలను వదలి ఉర్దూ నెమ్మకొనుటవలన దేశభాషలు చాలయుండుటవలని యిబ్బంది తీసివేసినారు. హైదరాబాదులో నే భాషమాటాడు వారికైన నుర్దూచిచ్చయిండునుగా నీమార్గము మంచిదే. కాని మనదేశమున రాష్ట్రమున కొక భాషయొక్క దిగాన ఒక విద్యాలయమునుండి మరియొక విద్యాలయమునకు పోవుటకు వలనుపడదు. ఈ యిబ్బంది మూలము యొప్పుకొనక తప్పదు. ఉపన్యాసములసంఖ్య హెచ్చకుండ జేయవలెనని యొక భాషకంటే యొక్కవ తీసికొనుటకు వీలులేదు. ఆస్థానిక విద్యాలయమునారు ఉర్దూతీసికొనుట కిది యే కాగణముగాని ఏ భాషను తర్జుమింపవలె నను నుద్దేశము కాదు. ఈ విద్యాలయములో మతవిషయభేదగూడ నుండదు. హిందువులకు హిందూమతబోధ జేయుట కేర్పాటు చేయబడినది ఉర్దూ రానివారికొక వైశాము కాలేజి యుంచినారు. దానిలో నాంగ్లేయభాష వాడుదురు.

ఈకళాశాల పేరు చెప్పినప్పుడు దానిలోని గొప్పమున్ను కర్మాగమము జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. ఈకళాశాలలోనున్న ప్రతి పట్టుతో పోల్చి చూచినయెడల ఆస్థానిక విద్యవిద్యాలయ వసతులు బహు తక్కువగా నున్నట్లు తోచును. అయితే యిప్పటి విద్యాలయమున్న భవనము తాత్కాలికముగ బాడుగకు తీయబడినది. అదిక మేటువద్ద మూడు చదిరపు మైళ్లలము సుపాదించుటకు ఆ చోటు విద్యాలయమునకు బహు బాగుండును. అది యున్న ప్రదేశమున నుండును. పట్టుపు ధ్వని యుండదు. కాని పట్టణమునకు చేరువనే యుండుటచేత రాకపోకల కిబ్బంది లేదు. అచట కొన్ని కొట్ల ఖరీదు గల భవనములు కట్టుటకు యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. కొన్ని లక్షలుగూడ యిట్టికార్యములందు ఖర్చుపెట్టుట చూడని నాకి వార్త యాశ్చర్యముగ వచ్చెను అయితే స్వదేశసంస్థానములలో పూర్వకాలములో వలెనే ఖర్చులంత అయినను చేయుపని బాగా చేయుట వాడుక. నైజాముగారు, పని పొంగినప్పుడు నీరునిల్పుటకొక చెరువు కట్టించెను. చెరువు యొక్క యుద్దేశమిది యైనను చూపరకు మహాహరముగ నుండునట్లు తయారుచేయించెను. దీనికి ఆస్సాక్ సార్ అని పేరేడినది. ఇప్పుడు దైర్ఘ్యపడినయొన్న భవనములు తయారయిన వెనుక నవి గొప్పవిద్యాసీత మగుటయేగాక బహు అందమైన శిల్పి నైపుణ్యముచూపునవిగ గూడ నుండగలవు. ఇక్కడి విద్యావిధానము జయమందు పక్షమున భవిష్యత్తుపద విశ్వవిద్యాలయముల కిది యాదర్శముగ నుండుగలదు.

జ్ఞానోద్రావాధ పత్రిక

పంచమల బ్రాహ్మణేశ్వర సభ

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యువన్యాససారము

ప్రపంచమున యువరాజుగారి నాహ్వానించుచు నేటికే మొదటియారుగొట్టు 15, 16 తేదీలను ప్రస్తావించిరి.

హిందూ ఇండియా కాలమునాడు సాంఘిక మత రాజకీయ విషయములం దన్నిటియందును పురోహితవర్గమునే వదలిరి. వారే నిరంతర శాధికారమును వహించి మనలను కేవలము వ్యుగసాయులవలె జూచిరి. మనవ్యక్తిత్వము నశించిరి. రాను రాను ఆ కాలమునదిగ నాడి నీతిబాహుళ్యముగ జేయబడినారము. బ్రిటిషు పాలనమువలన మనకుగూడ సమానముగ ఆకాశములు గల్గినవి. అన్ని తెగలవారికిని సమానస్వత్వములు గల్గి క్రమేణా బ్రిటిషుపాలనముక్రింద స్వాతంత్ర్యము గలదేశము ఇండియాకావలయునని మన బ్రాహ్మణేశ్వరనాయకులు తలచిరి. ఆ ప్రకారము సాధ్యమగును. అంతయుగూని చిన్నబాతులున్నంతవరకు ఢెడలే బెడలే ఇండియా గానాలదు. సార్వభౌమునిమహ్మద్ నాయకులు మనకు తెలియజేయ వచ్చిన యువరాజుగారు 10 యేడ్ల పిదప ఇచ్చెదమని అభియమిచ్చిన సంస్కరణములను అంతదనుక వేచియుండక ద్వారలోనే భారతీయుల కీయవలయునని యువరాజుగారు సార్వభౌమునకు తెలియజేయ (బాధ్యతలు. ప్రస్తుతము సంస్కరణములు చాల జవాబుద్రవమై యున్నవి. బాల్యములలో గూడుకొన్న భారతదేశము ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వమును పడయవలయునన్న ప్రత్యేక తెగల లాభములను గాపాడుచు క్రొత్త సంస్కరణములను ప్రసాదించవలెను. (కమ్యూనిటీ రిప్రజెంటేషన్) లేకున్న అమృతి నిష్పయోజనము.

హి. సి. పాత్రోగారు

మంత్రిగాక పూర్వము రాజకీయశ్రమలందు మనతో నేకీభవించుకొన్న సంస్కరణకారకనభయం ఆయనజన్మిన పక్షేశయములపట్ల జూపుచున్న ఘట్టదల యుద్ధాహమును జూడ మనకు నెద్దపట్టుకొమ్మలలో నొకరై ఒప్పించుచున్నాడు. ఆయన మంత్రి పదవి నధిష్టించియుండు కాయనను అభినందించుచున్నాడను. ఆయన ముందుగూడ మనయాశయములకై విడువక పాటుబడిదని నమ్ముచున్నాడను.

మన బ్రాహ్మణేశ్వర వాద్యము నేటిది గాదు. నేడకాలమునాడే ప్రారంభమైంది. (నేడోకే వీటి) వనితవిశ్వామిత్రుల కాలమునాటిది. ప్రారంభమున అయ్యది రాజులకును, పురోహితవర్గమునకు సంఘర్షణముగ మొదలయెను. శాద్ధతత రాజుల కాలమున ఈగురువుల (పురోహితవర్గము) ప్రతిభ అనుగంటినది. రాజులే అధికారులైరి. ఆశోకుడు మున్నగు రాజులు ప్రజాస్వామ్యసంబంధముగ మతమును ఆనాటిరాజు ప్రవేశపెట్టిరి. దీనివలన ప్రజలందరును ఆస్వీకృత్యమైతే మెలగుచుండెడివారు. ఆశోకుని రాజ్యముగూడ చిరస్థాయిగ వర్ధిల్లెను. మరల కొంత కాలమైనపిదప ఆచార్యబృందమునకును రాజులకు తగవు ప్రారంభమయెను. ఉభయములకును రాజీపడిరెను. దీనివలన ఆనర్థకములు తలచాకెను. సమాధిదయల కాలమున ఈయాచార్యుల పాలనమును ఆడుగంటించుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. మన బ్రాహ్మణేశ్వరులు దీనిచే కొంతవరకు అధికార దుర్బల నధిష్టించిరి. బ్రిటిషుదొంగతనము వచ్చిన ఆదిని బ్రాహ్మణేశ్వరులు నిలిచి, మిలిటరీ ఉద్యోగులయందు గూడ భ్యాతి గ్రహవేశించిరి. తూర్పుదేశమున బ్రిటిషురాజ్యము స్థాపితమగుటకు బ్రాహ్మణేశ్వరులే కాణిభూతులు. నేటిదానిగూడ ఈ బ్రాహ్మణేశ్వరులే సర్వగురు బాక్కిములను నింపుచున్నారు. అనహ్మయోధ్యమ వ్యాపకం నెదిరి పోరుచున్నారు. అధిప్తాముల నర్పించి ఏదేశమునైన పోరుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమున ఉద్యోగములన్నియు విశ్వనిద్యాలయములందు ఉత్తీర్ణులైనంతమాత్రాన ఉద్యోగము లన్నియు ఒక ప్రత్యేక తెగవాళ్ళే ఇయ్యబడుచున్నయవి. నిజముగ దేశమున పలకుబడి కరపరిగల మనము అజాత్రోక్తబడితిమి. ప్రారంభమున సంస్కరణములు ప్రసాదించబడెనని విన్నంతమాత్రాననే మన బ్రాహ్మణేశ్వరులకు తిలకించుము లనుకొంటిమి. మరల వర్ణాశ్రమధర్మము మనధర్మశాస్త్రము చెల్లాయించు ననుకొంటిమి. బ్రిటిషుప్రభుత్వవర్గమువారు ఈపురోహితవర్గముతో సంధిచేసికొనియుండిరేని బలవంతులను, సంతత ప్రభుత్వకీపరాయణులైన బ్రాహ్మణేశ్వరులపని అధోగతిప్రాప్తి అయి యుండెడిది తద్రూపేణా ప్రభుత్వవర్గమునకును మనకును ముప్పు వాటిల్లియుండెడిది. కాని మనపుణ్యమా యని నాయరు త్యాగ

రాయచెట్టిగార్ల భగ్యమానుని ఈముప్పునుతప్పించుకొని బయట బడల్పితిమి.

మామీగుధర్మమానుని మనకు ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యసౌకర్యములు చేకూరినవి. కాననసభల నలంకరించ గల్గినారము. వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుపుణ్యమా యని ప్రజానురాగముగల మువ్వరుమంతులు నియున్ను లైరి ఈమంతులవలన మనకు బ్రాహ్మణేశ్వరనాయకుల మూర్తులు ప్రసాదించబడిరి.

మన బ్రాహ్మణేశ్వరవాద్యము ప్రజాస్వామ్యసమన్వితము కేవలము రాజకీయములతో గాక సాంఘిక సమస్యలతో గూడుకొన్నది. మనయోధ్యమమువలన బ్రాహ్మణేశ్వరులరేఖ బయ్యి డుటకు అవకాశ మాయెను. లేకున్న మనకు అధోగతి దిక్కయ్యెడిది.

జిల్లా బోర్డులు

మునిసిపాలిటీలు ఇప్పుడు మంత్రిల సహాయముచే బ్రాహ్మణేశ్వర యధికారుల హస్తగతమైనవి. ఒక విద్యాకాఖయందే గాక పాఠశాలకాఖయందు అసతికాలములోనే యభివృద్ధిగల్గును. ఇంతటితో కృష్టిజెందరాదు. కాగవినిర్వాహకసభ్యులవలె మంత్రిలు ప్రభుత్వమువారి తాబేదారుల మనకొనరాదు. మంత్రిలు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును పాలనమునం దంతటను ప్రవేశపెట్టవలెను. అన్ని విషయములను గట్టిపెట్టి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును ముఖ్యముగ ప్రతికాఖయందు ప్రవేశపెట్టవలయును. ఇట్లొనర్చిననే అల్పసంఖ్యాకులగు రాజ్యాంగనిరంకుత్యమునుట్రులఅడుగంటును నిష్పక్షపాతమును పేరుతో బ్రాహ్మణాలయెడ సతపాతమును జూపరాదు. ఇట్లుచేయకున్న చాల కాలమునుండి పనిజేయుచున్న వారల కన్యామును జరుగు నని తలంచరాదు. శతాబ్దములనుండి వెనుకబడియున్న అన్ని తెగలవారికిని న్యాయము గలుగజేయవలయును.

మన సంఘము

బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణేశ్వరులకును సమానముగ వారసత్వము లందువటులు హిందూధర్మశాస్త్రమును మాన్యువలయును. మన సంఘమున త్రాగుడును మొదలంట నిర్మాతించవలెను. తక్కువవడ్డీతో కరపతి సంఘములను నెలకొల్పవలెను. (కో ఆపరేటివులు) వైద్యసహాయమును విస్తారముగ గలుగజేయువలెను. జనసామాన్యము వ్యక్తిత్వమును దెలిసికొనుటకు విద్యాగంధమును వెదజల్లవలెను. మనము మనసంఘమును కాంతి ప్రదముగ జేయుటకు బ్రయత్నించుచుండ సడుమన ఈ అసహాయోధ్యమవ్యాపకము ప్రవేశించి అల్లరిజేయుచున్నార. ప్రభుత్వమువారు దేశమున కాంతిని సృజకుపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుట విధిచట్టవిధిధర్మముగ ప్రవర్తించువారిని అణచుత్ర ముపేక్షించరాదు.

ఆదిద్రావిడులు-కార్మికులు

నేను ఆదిద్రావిడులు ఆక్రమించుకొన్న గౌరవపదవులు, వారు గడించినప్రతిష్ఠయు మననాయకులు ఇంగ్లాండునకు రాయబారమును గొప్పవుటచే గల్గినవని వారు గ్రహించవలెను. ఆచటవట ఎవరైన తియ్యనిమాటల నాడినంత మాత్రాన ఆదిద్రావిడులు మోసపోగూడదు.

కార్మికుల విషయమై మనము చేయవలసినంత మనము చేయలేదు. వారివిషయమై ఎక్కువదృష్ట వహించవలెను.

రాష్ట్రాధికారులు

మన చెన్నరాష్ట్రము దుర్భర ఆధికభారమును మోయవలసివచ్చినది. తలపమించి బరువాయెను. దీనిచే ప్రస్తుతమంత్రి పాలనము నిర్ధక మాయెనన్న దాని కుత్తరవాదులు ఇంత దుర్భర భారమును మనపై బెట్టిన ప్రభుత్వమువారుగాని మంత్రిలుగారిని ఇదివర కపుడే మంత్రి చెడ్డనాయుడుగారు దెలియజేసిరి. దానినే నేనుగూడ ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుచున్నాడను.

పశుసేతు సెటిల్మెంటును ప్రవేశపెట్టవలెను. శిశుమాతా సంరక్షణమును గాపాడవలెను.

ఖర్చునుతగ్గించుటకు కాననసభలయందుజేయబడిన తీర్మానములను వెంటనే ఆమలులో పెట్టవలెను.

సైనికవర్గము

నను, శాకావర్గమునకు మనదేశీయులు లేనిదే మనకు స్వరాజ్యమభివన ప్రయోజనములేదు. ఇది నెరవేరువరకు స్వరాజ్యము, స్వపరిపాలనమును కలపెట్టుట కలలోనివార్త.

విదేశములు

విదేశములందున్న భారతీయులదుర్దశను తొలగించవలెను. మికు ముగ్గురుమంత్రిలు ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు లభించినంతమాత్రాన మురియరాదు. ఆగిరిజలో అరసగము కాలేదు. ఇంకను ఎన్ని పదవులను గడించవలసియున్నది. అనూయతను నాశమొనర్చవలెను. ఆది మనసంఘమును పాడుజేయును. ఎవరైన వైకారాదగవారున్న వారికి మనము సహాయమొనర్చవలెను.

ద్వితీయ దిన చర్య

తీర్మానములు

ఈక్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి:- (1) సార్వభౌమునకు విశ్వాసము, (బ్రిటిషురాజ్యాభివృద్ధినిగోరుట, (2) యువరాజుగమనమునకు సంతసము (3) సుబ్బురాయచెట్టిగారి మరణమునకు విచారము (4) చంద్రశేఖర మొదలియారు గోవిందరాజులు నాయుడుగార్ల మరణమునకు విచారము (5) రాష్ట్రములందు అన్ని కాఖలు మంత్రిల యత్నముజేయుట (ప్రజాయత్నము) (6) ఇండియా గవర్నమెంటులో ఉన్న కాఖలు ముప్పాతికమూడుపాళ్లు మంత్రిల స్వాధీను జేయుట. ఈ మంత్రిలు కాననసభ్యుల కుత్తరవాదు లగుట. ఇదంతయు కచ్చేక్రొత్త ఎన్నికలసమయమున జరుగవలెను. (7) సాధ్యమొంత త్వరలో నైనికోద్యోగములను భారతీయుల కిచ్చెను ఏర్పాటుజేయుట (8) రాష్ట్రీయదేశమును (పెరిటోరియల్ ఫోర్సు) జయప్రదముగజేయుట (9) యువరాజుగమనగవర్ధమునజరిగిన హరతాళమును అల్లరులనుఖండించుట (10) కాననోల్లంఘనమును ఖండించుట దానివలన ప్రజలకుగల్గుఅపాయములను దెలియజేయుట (11) ఆఫ్రికా ఫీజీదీవులలో భారతీయులకుసమానస్వత్వములను ప్రభుత్వమువారు కలుగజేయుట (12) దక్షిణఆఫ్రికా భారతీయులను స్వదేశము కంపివేయుటను ఖండించుట (13) బ్రిటిషుసామ్రాజ్యాంతర్యమును డొమినియను హోముగూలును ఇండియాకు ప్రభుత్వమువారు అచిరకాలములో ప్రసాదించుట, దీనికి కాస్త్రోత్తమగు సాధనములనే మనము ఆశయవలెను. (14) కార్మికులకు సంతృప్తికరమగు కాననములను గావించుట (15) ప్రభుత్వమువారే రైల్వేలను మ్యూనీజిఫికేయటు, (16) గవర్నమెంటుద్యోగములన్నిటియందును భారతీయులను ప్రవేశపెట్టి కర్చును తగ్గించుట (17) సాధ్యమొంతవరకు విదేశనస్తువులను నవతలిస్వదేశీకవస్తువుల నేనాడుట, ప్రవేశపెట్టుట స్వదేశీపరిశ్రమలకు పోత్సాహమొనగుట (18) ఈరాజధానియందు అటవీకాఖయందు కష్టములను ప్రభుత్వమువారు తొలగించుట (19) జరుగురుగ పర్యటెటు సెటిల్మెంటును ప్రవేశపెట్టుట (20) బ్రాహ్మణసహాయము లేకనే బ్రాహ్మణేశ్వరులు మత సంబంధముగ క్రియలను జేసికొనుట, సంఘాచారములను సంస్కరించుకొనుట. (21) మలబారు అల్లరులు ఏల కల్లెను, కనుగొనుటకు అసాధికారసభ్యులసంఖ్య ఎక్కువగాగల పంచాయితీని నియమించుట, ఇట్టి అల్లరులు మరల సమప్రభుగుటకు పీఠలేకుండ ఏర్పాటులు జేయుట (22) ఖాడిసియల్ రెజిస్ట్రేటివు అధికారులను విడదీయుటకు ప్రభుత్వమువారు రొకసంఘము నియమించుట. (23) ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును తక్షణము నిండియొకు నిచ్చుట (24) పరకువాకము పూర్ణీతిపు పోలీసు సెటిల్మెంటు, పూర్ణితిపు పన్నును రద్దుజేయుట (25) కాననసభలో చేయబడిన తీర్మానము ప్రకారము సెక్రెటరీయులు ఇతరకాఖలయందు యుద్యోగములను ప్రత్యేకకాఖలకు స్వయం లేకుండ నిచ్చుట. ఒకేకాఖకు ఉద్యోగము లన్నియు జెందకుండజేయుట (26) బీహారు ఒరిస్సాకు బ్రాహ్మణేశ్వరుని గవర్నరుగ నియమించుట (27) కత్తెన్నిలు ఆఫ్ఘన్లను, ఇండియాలో రెజిస్ట్రేటివు ఉన్నెంట్లలో ప్రాబోర్నసల్ రిప్రజెంటేషను పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టవలెను (28) మలబారు నేకా వివాదకరమగు మరణములకు వగమట, దీనికు త్రోవాదులను శిక్షించుట (29) ఇండియా మస్లిములకు అనుకూలముగ ఏషియా మైనరు పరిష్కారమును జేయుట.

హరతాళమును అల్లరులను ఖండించుచు తక్షణికానెలంచెట్టిగారు గాంధీగారు కాంతివిప్లవసమర్థులనితూలవాడికి. సోమసుందరం పిల్లెగారు గాంధీగారినిగూర్చి నోటవదించరని కారుకూతలను గూసిరి. (స్మ-పుండ్రల్ ఆఫ్ ఫస్టువాటన్న అనిరి.)

బెజవాడ స్పిన్నింగు ఆండ్ వీవింగ్

మిల్స్ (లిమిటెడ్) బెజవాడ.

1922-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 6-వ తేది శుక్రవారము, 7-వ తేది శనివారము, 10-వ తేది మంగళవారము ఆంధ్రపత్రికలలో ప్రచురించిన ఈ కంపెనీ తాలూకు ఆడవరైజుమెంటులో ఈక్రింది తప్పలకు యెదురుగా కనపరచిన ఒప్పలను చదువుకొనవలయును. పండ్రి. తప్ప. ఒప్ప.

2 మా 16 లకు రూ 25 లకు
21 జనవరి 15-వ తేది జనవరి 5 వ తేది

C. Lakshmana Rao, B. A.,
Managing Agent.

॥ ३ ॥

తా. బిక రక్ష చేకు !

P. O. Hothkh - Co. Calcutta.

မိသားစုဝင်များ အားလုံး

_____

భారతీయ ప్రభుత్వం ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని
 ముగిసే కారణంగా ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని
 వైద్యరత్న పండిత,
 డి. గోపాలాచార్యగారి
 రక్తశోధక
 చర్మశాస్త్రము అమృతము వంటిది.
 మొటిమలు, కురుపులు, మేహబాహులు, గండ
 మాటలు, సహమేహము, రసవత్తు, మేహవాత
 బొప్పెలు బోగొట్టును. చైతన్యమును రూపు
 నూపును. రక్తమును శుభ్రపరిచి శరీరమునకు ఆరో
 గ్యమును హెచ్చించును. వెలుగుద్ది 1-కి రూ. 5.
 చందనపాశన
 కఫశోకులకు మృప్రసాదని.
 విగతాబ్రు దగ్గును, శిష్టాబ్రు దగ్గును, తేనె
 దగ్గులను, పోగొట్టుటలో ప్రభుత్వమైనది. సుంక
 కానుక డివిడియేషన్లకు యొక్క వలసయును
 గలిగించును. కఫము జలుముచే బాధపడువారికి
 అమృతము వంటిది. వెలు దెచ్చి 1-కి రూ. 5.
 వజ్రదంత చూరము
 ప్రతిదీప్తియు నీనిహో దంతధావనము జేసిక
 దంతములకు మంచి పలుకొనుచు నిచ్చును.
 వెలు దెచ్చి 0-4-0 ఆణాలు
 ఆయుర్వేదాశ్రమం,
 41, ఆచారప్పన్ ఏపి, జి. టి. మదరాసు.
 కంటివిలాసము : పండిట్ - మదరాసు,

వెంట్రుకలే అందము. రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనలో ఉండి రాకమును చేర్చుకొనుట
ఉడికెచ్చుట మొదలు వెంట్రుకలు పొడైపోవును.
అంతవరకు రానియకన్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు వెంట్రుకలు.

ఇది రిజర్వరు చేయబడినది.

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమును, శిరో మాంద్యమును,
యిది దివ్యవధును.

వెంట్రుకలు చిట్టట గాని, గరుకు గాని యుండదు.

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టు
వలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ చేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్నిచోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము

విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లక్ష్యముగా రందరివద్దనున్న, సరకు లక్ష్యముగా

వారికధను గూడ దొరకును, లేకున్న,

సోలు యే వెంట్రుకలు:—

ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు

కెమికలు కంపెనీ,

(126)

155 జమ్నామనీడు, బొంబాయి

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అల్లెన కావలసినప్పుడు
"టెటో-దిట్ బహారు" కు వ్రాయుము.
ఇది రిజర్వరు చేయబడినది. ఆర్యద్యుతమైన గుణముగలది.
1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 2-0-0
1 డ్రాము " " " 0-12-0
1 డ్రాము " " " 0-8-0
కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి
చునోవారమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

గాంధీ మహాత్ముని

సంహారజీవితచరిత్రము

(3108)

'లోకమాన్య తిలకు' జీవితము ఉపన్యాసములు' 'పంజాబు దురంతములు' లోనగు
ఉద్బోధనలు రచించిన శ్రీయుత సూరిగారిండ్ల సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది.
మహాత్ముని ప్రధాన శిష్యులలో నొకరగు శ్రీయుత దిలమర్తి హనుమంతరావు
గారి ఉరేద్రాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండును గలవు. ఇటీవల చొక్కాయి,
టోప్సీ చేమండ పీసిన పటమునకలదు. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమార్గ బోధిని.

పెద్దఅచ్చు. సంపూర్ణముగా ఆంధ్రీకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భమిడిపాటి సూర్య
నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని పటముగలదు. వెల ౦-౮-౧.
వలయువా రిట్లు వ్రాయవలెను. — ఆంధ్ర పత్రిక, జెజి వాడ.

పాశ్చాత్య వెంట్రుకల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును లోకానుయహర కస్తూరి మాత్రల పత్ర

సర్వోత్కృష్టమగు కస్తూరి మాత్రల పత్రము
వేదాకటిలేదని భారతముగా చెప్పబడుచున్నది
ఇదిలో అనేకరకమున యేకమైన పత్రము
గావున అపుడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంపూర్ణముగా
సేవించవచ్చును. ఈ మృత్యు రోగులకి రోజు
రెండు తాంబూలములతో గాని లేక కట్టి నోటి
లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చున
ఎడల మందము అతీర్థము చులబద్ధము చతి
బ్రురము బ్రురము మలేరియాబ్రురము శిశువు
వారము, వర్ష, వడికము సరముల నొప్పి బల

హీనర ఇంపు ఎంబా క్లెగు కలరా నున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను దగ్గరకు రానియ్యదు. బబ్బుగతిగిన వేళ ఉపయో
గించిన రక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేచోట కూర్చుండ వల
సిన గురుస్థాన వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
భూమిశ్రేణులూడ ఈ మృత్యులను సేవించి గుణమును పొగ
డుచున్నారు. 250 మృత్యుల గల సీసా 1-కి వెల ర. 0-4-0
ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తే 0-4-0 ఒకేసా
6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్తే తోడ్ 1-8-0
12 సీసాలు " " " 2-12-0
25 సీసాలు " " " 5-3-0

మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామ వైద్యశాల

(301-594)

మై నూ నె.

తండ్రి నిలానము - చండీబ్ మై నూ నె.

మలయ చందనము.

గనేరియా అను పెంగోగమునకు వారము

వర్షములేదు. వివిధారితో పనిలేదు.
ఎలుపు, లెలుపు, కచ్చు, అను మూడు
విధముల పెంగోగమును మూడు భూ
టలతో మాన్యును. శ్రీల కునుకు
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజాధము.
(1251) డబ్బీ 1-కి వెల 2-4-0

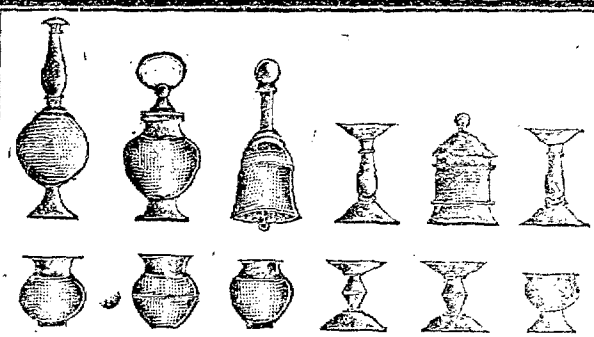
1 చండినీ (మలయచందనమున కనుపాదము) డబ్బీ 8-0-0

శ్రీ పాద వారి పంచాంగము

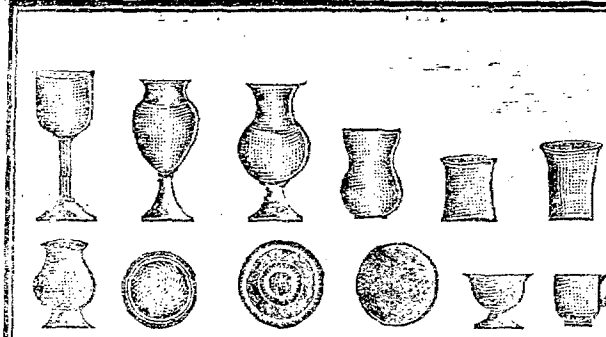
దుంబుళి సంవత్సర పంచాంగము అచ్చులూ నున్నది.
మా పంచాంగముయొక్క ఘటన ఆంధ్రులు తెరిగినవే.
వలె 1-కి 0-2-0; నాలుగు ప్రతులకు తక్కువ పీ.పి. చేయము.
ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు పంపవలెను.
12 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరపడవన్న దొరకవు.
గంధర్వపార్శ్వసీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

వెల నులకము!

మంచి వెండితో
ఒకే శేకుతో
టంకము లేకనే
నిండా అంద
ముగా తయారు
చేసిన ఆలంకార
మాడులు 24
గల ఒక సెట్టు
సవరాత్రిలో

THE INDIAN JEWELLERY MART

NAGARATHPET BANGALORE CITY

బొమ్మల వర్ణ
నుంచుటకున్నా,
వడక యింటిలో
అలంకారముగా
నుంచుటకున్నా,
అడవిడ్డలకున్నా
ముగా యిచ్చుట
కున్నా పువయో
గకరము.

వెల సెట్టు 1-కి రూ. 15-0-0 బంగారు గిల్లు చేసిన సెట్టు 1-కి రూ. 20-0-0 పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆర్డరుతో 5 రూపాయలు అడ్వాన్సుగా పంపవలయును.

(2375)

ఇండియన్ జ్యూవెలరీ మార్కెట్, పోస్టుబాక్సు నెం 40, నగరత్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.